

Saksbehandler: Liv Janne Dehlin

Referatsaker

1. Protokoll fra møte i Kirkerådet 07.-08.06.2007 (*vedlagt*)
2. Protokoll fra møte i KUIs prosjektkomité 15. mai 2007 (*vedlagt*)
3. Referat fra møte i Samarbeidsråd for Menighet og Misjon (SMM) 13.-14. juni 2007 (*vedlagt*)
4. Protokoll fra møte i Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn 30. mai 2007 (*vedlagt*)
5. Protokoll fra møte i den Katolsk-Lutherske Samtalegruppen (KATLUSA) 15. mai 2007 (*vedlagt*)
6. Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 09.03.2007 (*vedlagt*) og 23.05.2007 (*ettersendes*)
7. Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Det Mosaiske Trossamfund (DMT) og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke ~~09.03.~~2007 (*vedlagt*)

29.05.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd tar referatsakene til etterretning.

Protokoll Kirkerådet (KR)

07.-08.06.2007

Kirkens hus

Til stede:

Nils-Tore Andersen
Terje Fonk
Arne Grønningsæter
Harald Nyeggen Sommer
Tore Johnsen
Anne L. Tveter
Lars Erlend Kielland
Petter N. Dille

Svein Malmbekk
Johanne G. Mikalsen
Ingunn Rinde
Erlend Rogne (for Ingrid Vad Nilsen)
Kjersti T. Rogne
Olav Skjevesland
Sissel Vartdal
Svein Arne Lindø
Iselin Aartun (for Jorund Andersen)

Fravær under enkelte saker, ved behandling og/eller da vedtak ble fattet:
Ingunn Rinde under sakene KR 20, 21.2-21.9, 27, 32, 33 og 35/07

Forfall:

Jorund Andersen
Ingrid Vad Nilsen

Til stede fra sekretariatet:

Per Kristian Aschim
Ole-Inge Bekkelund
Per E. Dehlin
Vibeke Fjeld
Åge Haavik
Guro Hellgren
Jens-Petter Johnsen
Øyvind Meling

Marit Omland
Hans-Jürgen Schorre
Jahn-Oluf Skonnord
Dag Stange
Synnøve Hinnaland Stendal
Per Tanggaard
Gunnar Thelin
Olav Fykse Tveit

Før møtet ble det avholdt et lukket internseminar om dokumentet om *Vigsling og ansettelse i Den norske kirke av homofile i partnerskap. Konsekvenser av Lærenemndas uttalelse 2006*. Seminaret ble ledet av Jens-Petter Johnsen. Olav Fykse Tveit presenterte dokumentet. Arne Grønningsæter og Anne L. Tvetter ga respons på dokumentet.

Kirkerådsmøtet startet kl. 13.00 og ble ledet av Nils-Tore Andersen, og som vanlig fulgte en ordningen med en saksordfører for hver sak. Det var ingen merknader til innkallingen. Konsulentene var primært til stede under behandling av egne saker. Møtet startet med leders tale.

Sak KR 32/07 *Ansettelse av generalsekretær i Samisk kirkeråd* ble behandlet i lukket møte. Øyvind Meling og Per Dehlin deltok som tillitsvalgte for de ansatte.

Saksliste

Saksnr.	Arkivsak	Sakstittel
020/07	07/145	Referatsaker
021/07	07/147	Orienteringssaker
022/07	07/150	Kirkemøtets forretningsorden
023/07	06/325	Vigsling og ansettelse i Den norske kirke av homofile i partnerskap. Konsekvenser av Lærenemndas uttalelse 2006
024/07	07/39	Kirkemøtet 2007. Program og foreløpig saksliste
025/07	05/420	Plan for diakoni
026/07	07/168	Revisjon av ordning for bispenominasjon
027/07	07/80	Rapportering for bruk av midler fra OVF 2006
028/07	07/142	Oppnevning av Kirkerådets representant i Kirkens Landsfond
029/07	07/10	Grunnlovsforankring, kirkelov og kirkeordning i Den norske kirke. Prosessdokument.
030/07	06/544	Rutiner for godkjenning av diakoner, kateketer og kantorer med annen utdanning
031/07	06/73	Evaluering av bispedømmerådvalget 2006
032/07	07/148	Ansettelse av generalsekretær i Samisk kirkeråd
033/07	07/134	Boplikt for prester
034/07	06/11	Truet liv - en tro for livssammenhenger? Kirkens vitnesbyrd i lys av klimatrussel, miljø, forbruk og rettferd. Foreløpig drøfting av KM-sak (prosessnotat)
035/07	07/21	Fastsettelse av møtedatoer 2008
036/07	07/146	Eventuelt. Økonomi til frikjøp av leder i Mellomkirkelig råd

KR 020/07 Referatsaker

1. Protokoll fra Bispemøtet 23.-24.01.07
2. Protokoll fra Mellomkirkelig råd 6.-7.02.07
3. Protokoll fra Samisk kirkeråd 7.-8.02.07
4. Referat fra møte i SMM, 08.02.07
5. Referat fra møte med Taternes Landsforening, 27.02.07
6. Protokoll fra Bispemøtet 26.-29.03.07
7. Protokoll KR/AU, 23.04.07
8. Referat fra felles møte mellom arbeidsutvalgene i KR og KA, 24.04.07
9. Referat fra styringsgruppe for trosopplæring, 20.-21.03.07

KR-020/07 Vedtak:

Kirkerådet tar referatsakene til orientering.

KR 021/07 Orienteringssaker

1. Orienteringer fra Bispemøtet og de sentralkirkelige råd (muntlige orienteringer)
2. KR Rundskriv nr. 1-2007: Valg av menighetsråd 2007 for menigheter som deltar i prøveordningen med valg hvert annet år på halvparten av medlemmene
3. KKD Rundskriv V-7B: Nytt personalreglement for prester i Dnk og endring i forskrift om tilsetting av menighetsprest
4. Innspill fra Kirkerådet til formålsparagraf i barnehage og skole, 02.03.07
5. Sluttrapport fra prosjekt Kirkelig reformarbeid 2003-2006
6. Orientering om Reform av kirkens gudstjenesteliv
7. Invitasjon til konferanse i september: "Kirkelig demokrati og valgordninger"
8. Styreleder i KIFO, brev av 22.05.07
9. Saksgang for ny salmebok
10. Ny salmebok: Profil, inndeling og ev samarbeid, sak NFG 29/07
11. Årsrapport 2006, Opplysningsvesenets fond

KR-021/07 Vedtak:

Kirkerådet tar sakene til orientering.

KR 022/07 Kirkemøtets forretningsorden

KR-022/07 Vedtak:

Kirkerådet ber administrasjonen bearbeide Kirkemøtets forretningsorden i henhold til de merknader som fremkom i møtet. Kirkerådets arbeidsutvalg gis fullmakt til å ferdigbehandle saken.

**KR 023/07 Vigsling og ansettelse i Den norske kirke av homofile
i partnerskap. Konsekvenser av Lærenemndas
uttalelse 2006**

KR-023/07 Vedtak:

Saken er drøftet. Synspunkter fra samtalen legges til grunn for den videre bearbeidelsen av saksutredningen.

KR 024/07 Kirkemøtet 2007. Program og foreløpig saksliste

Kirkerådets behandling

Lars Erlend Kielland fremmet forslag om at Kirkemøtet gir en uttalelse om Forslag til ny ekteskapslov, og ikke nødvendigvis en høringsuttalelse.

Forslaget ble vedtatt med 8 mot 6 stemmer.

KR-024/07 Vedtak:

1. Kirkerådet vedtar følgende foreløpige saksliste for Kirkemøtet 2007:

- Sak KM 01/07: Innstilling fra protokollkomiteen
- Sak KM 02/07: Valg og oppnevninger:
- Valg av dirigentskap
 - Valg av tellekorps
 - Valg av komitéledere
- Sak KM 03/07: Orienteringssaker:
- Statusrapport fra arbeidet med "Trosopplæring i en ny tid"
 - Statusrapport fra arbeidet med Reform av kirkens gudstjenesteliv
 - Protokoll fra Ungdommens kirkemøte 2007
 - Protokoll fra Bispemøtet 2007
 - Årsmelding 2006 Sjømannskirken/Norsk kirke i utlandet
 - Årsmelding 2006 Døvekirkenes fellelråd
 - Årsmelding 2006 for De sentralkirkelige råd
 - Tilstandsrapport for Den norske kirke
- Sak KM 04/07: Truet liv - en tro for livssammenhenger
Kirkens vitnesbyrd i lys av klimatrussel, miljø, forbruk og rettferd
- Sak KM 05/07: Kirkemøtets forretningsorden
- Sak KM 06/07: Plan for diakoni
- Sak KM 07/07: Vigsling og ansettelse i Den norske kirke av homofile i partnerskap. Konsekvenser av Lærenemndas uttalelse 2006
- Sak KM 08/07: Grunnlovsforankring, kirkelov og kirkeordning for Den norske kirke
- Sak KM 09/07: Regler for nominasjon/utnevning av biskop
- Sak KM 10/07: Kirken og den økonomiske globaliseringen
- Sak KM 11/07: Forslag til ny ekteskapslov. Uttalelse

2. Kirkerådet anser de gjeldende kriterier for valg av Kirkemøtested som sakssvarende og ser det ikke som hensiktsmessig å fremme dette som sak for Kirkemøtet. Det tas opp med Nidaros bispedømmeråd om de fastholder forslag om KM-sak 2007.
3. Kirkerådet ber sekretariatet arbeide videre med planleggingen av Kirkemøtet 2007 med utgangspunkt i de synspunkter som fremkom i møtet.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

KR 025/07 Plan for diakoni

KR-025/07 Vedtak:

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

Kirkemøtet vedtar Plan for diakoni i Den norske kirke. Planen gjøres gjeldende fra 01.01.08.

KR 026/07 Revisjon av ordning for bispenominasjon

KR-026/07 Vedtak:

1. Kirkerådet tar det fremlagte forslag til innføring av bispevalgordning, subsidiært revisjon av ordning for bispenominasjon, til etterretning med de merknader som fremkom i møtet.
2. Forslaget sendes på høring med frist 1. september 2007.
3. Bearbeidet forslag med oppsummering av høringen legges fram for Kirkerådet i september 2007.

KR 027/07 Rapportering for bruk av midler fra OVF 2006

KR-027/07 Vedtak:

Kirkerådet tar den fremlagte rapport om bruk av midler fra Opplysningsvesenets fond til etterretning.

KR 028/07

Oppnevning av Kirkerådets representant i Kirkens Landsfond

KR-028/07 Vedtak:

Kirkerådet takker Ådne Berge for hans innsats for Kirkerådet i Kirkens Landsfond og reoppnevner han for perioden 2007-2010. Som varamedlem for samme periode oppnevnes Harald Nyeggen Sommer.

KR 029/07

Grunnlovsforankring, kirkelov og kirkeordning i Den norske kirke. Prosessdokument.

KR-029/07 Vedtak:

1. Kirkerådet tar det framlagte dokumentet om "Grunnlovsforankring, kirkelov og kirkeordning i Den norske kirke" til etterretning.-
2. Kirkerådet ber om at dokumentet bearbeides i lys av de merknader som fremkom i møtet og i lys av de merknader og innspill som kommer inn fra de instanser og ressurspersoner som har fått dokumentet til uttalelse.
3. Bearbeidet dokument legges fram for Kirkerådet i september.
4. Endelig dokument legges fram for Kirkemøtet 2007.

KR 030/07

Rutiner for godkjenning av diakoner, kateketer og kantorer med annen utdanning

KR-030/07 Vedtak:

1. Kirkerådet vedtar de krav og prosedyrer som er foreslått i saksorienteringen som normalordning for behandling av søknader om godkjenning som diakon, kateket eller kantor etter unntak fra kvalifikasjonskravene i tjenesteordningenes § 4.
2. Ordningen trer i kraft for kateketer og kantorer 01.07.07 og for diakoner 01.01.09.

3. Vurdering av innføring av en ordning med godkjenning av personer med "særlige kvalifikasjoner" (jf forskrift om tilsetting av menighetsprest § 5) utsettes til tilsvarende ordning for prester er evaluert i 2008.

KR 031/07 Evaluering av bispedømmerådsvalet 2006

KR-031/07 Vedtak:

1. Kirkerådet tar rapporten "Evaluering av bispedømmerådsvalet 2006" til orientering.

Kirkerådet mener det er grunn til å understreke betydningen av bispedømmerådsvalet. Bispedømmerådene er viktige organer i vår kirke som også utgjør Kirkemøtet. Det må derfor legges til rette for at nominasjons- og valgprosessen får tilstrekkelig oppmerksomhet slik at valgene får økt oppslutning og at bispedømmerådene og Kirkemøtet oppleves som representative organer for Den norske kirke. Kirkerådet sammen med bispedømmerådene, prostene og fellesrådene bør ha et særlig ansvar for å bidra til dette bl.a. gjennom forbedret og mer omfattende informasjons- og veiledningsmateriell.

2. Kirkerådet ber sekretariatet arbeide videre med alternative valgordninger særlig knyttet til et sterkere innslag av direkte valg med sikte på utprøving ved neste valg. Det bør utredes endret tidspunkt for valg av bispedømmeråd. Dette arbeidet må sees i sammenheng med utviklingen av reformene relatert til stat-kirke.
3. Eventuelle endringer i regler for valg av bispedømmeråd må sees i sammenheng med ev utprøvinger av alternative prøveordninger. Forslag om dette legges frem for Kirkemøtet 2008.

KR 032/07 Ansettelse av generalsekretær Samisk kirkeråd

KR-032/07 Vedtak:

Stillingen som generalsekretær for Samisk kirkeråd lyses ut så snart som mulig etter at det foreligger en avklaring på lokalisering. Rávdná Turi Henriksen tilsettes midlertidig i stillingen inntil endelig avgjørelse om tilsetting av ny generalsekretær er foretatt og denne tiltrer stillingen. Lokalisering må være avklart i løpet av de kommende to år.

KR 033/07 Boplikt for prester

KR-033/07 Vedtak:

Utredning av omfanget av boplikten for prester slik Kirkemøtet 2005 ba om, utsettes i påvente av en avklaring mellom arbeidstakerorganisasjonene, Bispemøtet og departementet.

KR 034/07 Truet liv - en tro for livssammenhenger? Kirkens vitnesbyrd i lys av klimatrussel, miljø, forbruk og rettferd. Foreløpig drøfting av KM-sak (prosessnotat)

KR-034/07 Vedtak:

Kirkerådet tar det foreløpige prosessnotatet til orientering og ber om at det bearbeides i henhold til de merknader/-innspill som fremkom i møtet.

KR 035/07 Fastsettelse av møtedatoer 2008

KR-035/07 Vedtak:

Kirkerådet fastsetter følgende møtedatoer for 2008:

14.-15. februar

5.- 6. juni

11.- 12. september

Fellesmøte for alle rådene: 13. februar

Saken ble meldt i møtet av Lars Erlend Kielland. Direktør orienterte om at saken om frikjøp av kirkelig ansatte i rådsstrukturen nå behandles i KKD, og at ytterligere oppfølging av saken vil bli foretatt når svar fra KKD foreligger.

Protokollen ble godkjent av rådet 04.07.07

DEN NORSKE KIRKE

Den norske kirkes nord/sør-informasjon(KUI)

MKR 45107.2

KISP, MKR, KUIs prosjektkomité

Dato: 30.05.2007

Vår ref: 05/419-16 EHE

Deres ref:

Protokoll fra møte i KUIs prosjektkomité Tirsdag 15. mai 2007 kl. 12-16.00

Sted: Kirkens hus, Rådhusgt.1-3, Oslo – møtelokale C (Borg)

Til stede:

Kari Jordheim (leder), Ketil Michelsen, Britt Arnhild Lindland, Ola Smepllass, Jan Bjarne Sødal, Vigdis-Merete Rønning (Global Info), Heidi Bye (KN), Estrid Hessellund (sekr.)

Forfall:

Toril Rusås, Signe Kvamen, Inger Kjersti Lindvig,

Det planlagte foredrag v/Pia Reierson (leder av adventistenes bistandsorganisasjon ADRA Norge) "Most Significant Change Stories" – om monitorering og evaluering, sett fra Sør, måtte utgå pga sykdom.

Åpning v. Ola Smepllass

Sak 12/2007: Godkjenning av saksliste og protokoll fra siste møte 13.mars 2007
Vedtatt: Protokoll fra møte 21.11.2006 og dagens saksliste ble godkjent.

Sak 13/2007: Orienteringssaker

- a) *Syng håp-arrangementer* hvor daglig leder har/skal medvirke: gudstjeneste Østre Aker 18.3. Kor-og gudstjenesteverksted + gudstjeneste på Nesholmen, Nordfjord, 11.-12.aug; Spjelkavik 8.-9.9.
- b) *MRK-møte* 20.-22.5. i Geneve. Her behandles bl.a. KUIs årsrapport og regnskap 2006
- c) *Danske kirkedage* 17.-20.5. Daglig leder deltar.
- d) *Verdens miljøvernndag, Tromsø* (inkl internasjonal gudstjeneste): daglig leder deltar 2.-4.6.
- e) *Mangfoldåret 2008*: daglig leder deltar på møte med Bente Møller, KKD, 16.5. for å gjøre oppmerksom på kirkens rolle som kulturformidler og betydningen av også å markere det religiøse mangfold i "Mangfoldåret".

Sak 14/2007: KUI / Norad.

- a) Årsrapport 2006 (m. regnskap) skal til Norad innen 31.5. Utkast til Årsrapport var vedlagt innkallingen. (Regnskap for 2006 ble vedtatt på forrige møte).

Norad har tilføyd et nytt punkt i rapportskjemaet – oppsummering av rammeavtaleperioden 2003-2006. Et utkast ble utdelt og diskutert.

Vedtak:

KUIs prosjektkomiteé vedtar KUIs årsrapport 2006 med de kommentarer som fremkom i møtet. Årsrapporten oversendes MKR for godkjenning på møte 22.5.07.

Den endelige årsrapport sendes til Norad 30.5. og til komiteen med referatet.

Sak 15/2007: Årets prosjekter og fremdrift

2.1. Globalt gudstjenesteliv:

- *Verdens miljøvern dag /Skaperverkets dag 2007.* Ressurshefte var vedlagt innkallingen. Utdypende materiell: se www.kirken.no/miljo og www.kui.no. Her finnes også deler på nynorsk, finansiert av KUI. En mindre utgave på engelsk vil bli lagt ut på nettet. Daglig leder har vært aktiv utarbeidelsen og det redaksjonelle arbeid.

Komiteen uttrykte stor glede og tilfredshet med arbeidet og med prioritering av et trykt produkt.

- *Nord/sør-søndag og MR-søndag:* ideer vil bli sendt ut over sommeren, i hovedsak ut fra foreliggende materiell. TV-aksjonens sekretariat (Unicef) har ønsket å være med på et gudstjenesteopplegg til 21. oktober. Vi tenker oss et familiemesseopplegg, da TV-aksjonen i år fokuserer på barn berørt av hiv & aids i ulike deler av verden.

- *Syng håp i KIA-regi.* Som vedtatt på forrige møte er bok og CD sendt til KIA's generalsekretær. Britt Arnhild følger opp på styremøte i juni.

2.2. Vennskapsarbeid, dialog og kulturmøter

- *Regionalt vennskapsseminar i Ålesund 12.-13.1.2007:* regnskap fra Møre bispedømme foreligger. Overskuddet (kr. 5.137,-) disponeres til vennskapsamarbeid i (og av) Møre bispedømme.

- *Kulturprosjekt Ghana 2007:* rapport fra reise 19.-28.3. var vedlagt innkallingen. Daglig leder informerte om oppfølgingen med tre ghanesiske musikere 24.-30.9. (turné Oslo, Hamar, Trondheim, Gjøvik), ledet av Hans Olav Baden, Sindre Eide og Estrid Hessellund:

Tilbud til menigheter/organisasjoner:

a) opptreden – med trommer, dans, sang i tradisjonen til Dagomba-folket i det nordlige Ghana

b) workshops

* ghanesisk trommeverksted, kombinert med andre (av deltakerne medbrakte) trommer

* korverksted (evt. parallelt med trommeverksted, avhengig av antall deltakere)

* gudstjenesteverksted

* gudstjeneste, der musikerne medvirker sammen med korene/deltakerne.

c) muntlig informasjon om Ghana (politisk, historisk, religiøst)

Arrangementet sikter på å gi en opplevelse av kulturer på tvers over grenser og bidra til å styrke den "globale liturgiske bevissthet", som er - og fortsatt kan bli - en stor inspirasjonskilde for våre menigheter i Norge. Vi skal både synge og lære – og vurdere bruken av dette materialet i tilknytning til den gudstjenestelige puls.

Målgruppe for arrangementet er lokale kor, kordirigenter, kantorer, prester, kateketer, diakoner, ungdomsarbeidere – ansatte som frivillige medarbeidere.

Arrangementene kan gjerne knyttes opp mot Kirkens Nødhjelps 60 års markering samme uke.

2.3. Forbruk og rettferd.

- Nasjonal arbeidsgruppe for "Miljø, forbruk og rettferd" hadde møte 26.april 2007. Det legges opp til at den årlige inspirasjonssamlingen for ressursgrupper i bispedømmene legges sammen med årets trosopplæringskonferanse 22.-23.11. der temaet (kanskje) vil være "Skaperverk og miljø, forbruk og rettferd".
- Nyhetsbrev mai 2007 "Kirkelig nettverk for miljø, forbruk og rettferd" vedlagt denne protokollen.
- "Grønn kirkebok" - KUIs store satsing 2007. Innholdsfortegnelse ble utdelt. Redaksjonsmøte med IKO Forlaget 26.april. Foreløpig manus sendes ut 16.5. til interne konsulenter. Endelig manus avleveres til IKO Forlaget 11.6. Trykkes i serien "Trosopplæring i praksis" til høsten.
- Fairtrade/Max Havelaar hadde årsmøte 28.3. Daglig leder sitter i valgkomiteen pva Den norske kirke et år til.

2.4. Kunnskap og kirkelig refleksjon om Nord/Sør-spørsmål:

Hiv&aids:

- Info om "En kropp" (Norden/FOCCISA). Jan Bjarne orienterte om videreføringen. Norad har forlenget prosjektstøtten to år (2007-08). Ny koordinator er på plass i Zambia, som skal veilede de nasjonale hiv-koordinatorer i landene i det sørlige Afrika. ToT (Training of Trainers)-seminar planlegges i Zambia i sept. med 2-3 fra hvert land, i samarbeid med EHAIA (Ecumenical HIV&AIDS Initiative in Africa) og ANARELLA (foreningen av religiøse ledere som lever med hiv). Heftene gjenopptrykkes på engelsk og ny-trykkes på swahili. Dansk (forkortet utgave) har nettopp kommet.

I Norge planlegges utgivelse av en studieveiledning til heftene.

- Årsmøte HivNorge 17.3.: Daglig leder refererte fra møtet.
- Ekumenisk Idéforum – møte Sigtuna 27.4. (hiv&aids/teologi). Jan Bjarne og Estrid deltok. Det planlegges Svenske Kyrkans forskardager i oktober med hiv&aids som hovedtema. Dr. Musa Dube, Botswana, o.a. ressurspersoner vil delta. Nordisk møte planlegges i tilknytning til forskerdagene (15.-17.10.). Vi må få med deltakere fra våre kirkelige utdanningsinstitusjoner. (Jan Bjarne og Estrid følger opp).

2.5. Prosjektstøtte (se sak 16 /2006)

2.6: Nettsidene: Trude Sæle har fått ny jobb og slutter 11.5. Kristin Walstad, som har permisjon, har sagt opp jobben. Stillingen utlyses på nytt. Trude Sæle er villig til å ta på seg free lance oppdrag, for eksempel Ungdomssatsingen/fokusgruppen (jmf referat fra siste møte). Ketil, Heidi og Toril bes spille inn to-tre navn på personer (til Estrid) innen sommeren. Guro Helligren bes undersøke om det er aktuelle kandidater på UKM.

2.7. Kompetanseheving: Ghana-research-tur: Reiserapport mottatt. Danske kirkedager: rapport kommer. Verdens miljøverndag Tromsø.

Sak 16/2007: Søknader om prosjektstøtte

a) Søknad fra KFUK/KFUM speiderne Randesund menighet om støtte til prosjekt "Kulturutveksling Kenya/Tanzania – info i Norge".

Søknaden ble behandlet på siste møte, og vi bad om tilleggsopplysninger som nå forelå (vedlagt innkallingen)

Vedtak:

Det bevilges kr. 9.000,- til prosjektet under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan 2007 (2.2. Vennskapsarbeid, dialog og kultur møter).

b) Søknad fra Stiftelsen Korsvei om støtte til Sommerfestival 2007 "Sulten på rettferdighet".

Vedtak:

Søknaden innvilges med kr. 10.000,-. under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan 2007 (2.4. Kunnskap og kirkelig refleksjon om nord/sør-spørsmål).

c) Søknad fra Sabeels venner i Norge om støtte til seminar i Oslo om kristne palestinere og arbeidet for rettferdig fred.

Vedtak:

Det bevilges kr. 8.000,- til prosjektet under henvisning til KUIs retningslinjer og virksomhetsplan for 2007 (2.2. Vennskapsmenigheter, dialog og kultur møter)

d) Søknad fra Norges KFUK-KFUM Global om støtte til prosjekt Oliventrekampanjen "Keep hope alive"

Vedtak:

Det bevilges kr. 10.000,- til prosjektet under henvisning til KUIs retningslinjer og virksomhetsplan for 2007 (2.2. Vennskapsmenigheter, dialog og kultur møter)

Rapport (på CD og papir) mottatt fra konfirmanprosjekt "Wake up" (Skjeberg o.a. menigheter).

Komiteen gledet seg over en flott og informerende CD-rapport.

Sak 17/2007: Fagdag 20.4. om internasjonale spørsmål i kirkelig utdanning.
Evaluering og evt. videreføring.

Fagdagen hadde 21 deltakere – med fokus på internasjonal diakoni, religionsmøte, økumeniske dialoger i relasjon til fagplaner. Plus erfaringsutveksling og presentasjon av hiv&aids-materiell med mer.

Komiteen drøftet hva som kan være KUIs "nisje" i dette arbeid: inspirasjon? forum for utveksling? relasjon til læreplanarbeid?

Målgruppene er lærere innen teologi, diakoni, undervisning (kateketer og KRL-lærere), og formålet må være å styrke de internasjonale "temaer" som KUI fokuserer på, i generelle læreplaner og i mastergradsoppgaver: skaperverk&miljø, forbruk&rettferd – hiv&aids – globalt, økumenisk og kontekstuel gudstjenesteliv.

Vedtak: Komiteen er interessert i å fortsette initiativet med en årlig fagdag. Komiteen foreslår å invitere en studiedekan til et møte for å gi input til videreførelsen. Kari Jordheim og Inger Kjersti Lindvig følger.

Sak 18/2007: Viktige fokus-felt fra komiteens medlemmer
Fasteaksjonen 2008-2009 v/Heidi Bye, KN

Heidi informerte kort om fasteaksjonen 2007 – "Forglemmegei". Viktig ikke bare å fokusere på selve innsamlingsdelen og –resultatet, men også verdsette det store informasjons- og handlingsrettede arbeid som gjøres i hele fastetiden.

Fasteaksjonen 2008-09 vil handle om "*Religiøse aktører for konfliktløsning og fredsbygging*". Hvordan er det å vokse opp i skyggen av krig og terror, og hva gjør(kan gjøre) de religiøse lederne i landet? Fokus på Palestina/Israel, Etiopia/Eritrea, Pakistan oa. Ressursmaterieell utarbeides og sendes ut til høsten. Aksjonsdag er 11.mars 2008.

Neste møte: Ketil Michelsen fokuserer på sitt arbeid i grunnskole/ungdomsskole.

Sak 19/2007: KUI - 30 år i år.

Oppfølging av vedtak fra siste møte (sak 10/2007): Azaria Mbatha har gitt tillatelse til å trykke postkort (A-5 og A-4) av bildet som KUI kjøpte "Global View". Trykkes over sommeren 1500 med jubileumshilsen til menighetene, 1500 uten. Oppdatering KUIs historikk fra 1997: Inger Kjersti L. oppfordres til å gjøre dette.

Sak 20/2007: Eventuelt og neste møte

Ti 18. september kl. 12-16.30

Pia Reierson spørres om holde sitt foredrag "*Most Significant Change Stories*" (Vigdis-Merete spør og inviterer andre fra Global info til den siste timen).

Ti 20.november kl.13-17.30 + middag

Med vennlig hilsen

Kari Jordheim /sign/
Leder av KUIs prosjektkomité

Estrid Hessellund
prosjektleder KUI

Referat fra Fellessamling for SMM, misjonskonsulentene og de regionale misjonsutvalg, Tønsberg 13-14. juni 2007

Til stede:

Kjetil Aano	NMS
Jorunn Strand Askeland	Areopagos
Astrid Breivold	SMM-Nidaros
Magne Kr. Dørheim	SMM-Stavanger
Arnfinn Engh	Den Norske Tibetmisjon
Kari Espeland	SMM-Tunsberg/Tunsberg BDR
Rolf Gunnar Heitmann	DNI
Arnt H. Jerpstad	Misjonsalliansen
Jens Petter Johnsen	Kirkerådet (fra onsdag kl 14)
Marianne Kraft	Normisjon
Morten Kravik	SMM-Tunsberg
Knut Edvard Larsen	Tunsberg BD
Olav Arnt Larsen	SMM Sør-Hålogaland
Tore Laugerud	SMM
Hans-Tore Leithe	SMM Agder
Else Lindeløv	Sør-Hålogaland BD
Lino Lubiana	Borg BD
Arve Nilsen	Misjonsalliansen
Grethe Raddum	Den Norske Tibetmisjon
Alf Henry Rasmussen	SMM Oslo (bare torsdag)
Dag Arne Roum	SMM Tunsberg (bare onsdag)
Anne Synnøve Ropstad	Bjørgvin BD
Astrid Silnes	Møre BD
Odd Bjarne Skogestad	SMM Bjørgvin
Olav Dahle Svanholm	Nidaros BD
Jill Sæterbø	Nord-Hålogaland BD
Hellen Thonhaugen	DNI/SMM Oslo
Kjell Børge Tjemsland	Stavanger BD
Rolf Arne Tjøstheim	NMS
Olav Fykse Tveit	MKR (onsdag kl 14-torsdag kl 10)
Bjørn Vilberg	Hamar BD

Møte med Tunsberg bispedømmeråd

Åpning v/biskop Laila Riksaasen Dahl:

Hva betyr det å være misjonerende kirke? Tunsberg bispedømme (BD) hadde nylig fagdag med 300 arbeidere. Sesjon med temaene samle, dele, sende ut. Det er i sum hva kirkens oppdrag er. Det er i høyeste grad knyttet opp mot kirkens vesen. Joh.evangeliet starter med: "Vi så hans herlighet..." og slutter med: "Jesus gjorde også mange andre tegn, men disse er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er Messias og for at dere ved troen skal ha liv". Misjonens utgangspunkt er at noen ser

Jesu herlighet, ser Guds lam som bærer verdens synd, at jeg er elsket. Vi må selv se, ha sett, blitt grepet, blitt beveget av en Kristusbegeistring. Dette ordet kom jeg til Tunsberg med. Nå spør jeg hver morgen, midt i alle møtene og papirene: hvor har det blitt av dette? Vi må samles om nådemidlene og gi budskapet rom. Da blir vår reaksjon misjon; å vise verden hans herlighet, at vi er elsket. Det er så stort at det blir uhåndterlig. Misjonsorganisasjonene gjør det håndterlig. SMM er en hellig, alminnelig ordning som binder de som brenner sammen med det lokale menighetsliv. Min erfaring er at det klassiske misjonsengasjementet er i ferd med å bli parkert. SMM-arbeidet fører det over i nye former. Utfordringen er å alminneliggjøre misjon. Det kunstige skillet mellom ytre og indre misjon faller sammen. Kirken må til en hver tid ta nye grep. Hvilke grep gjør vi her i Tunsberg?

Presentasjon av kirke og misjon i Tunsberg BD v/Knut Edvard Larsen

Fakta: Tunsberg er et sammensatt, og relativt ungt, bispedømme. Vi er kirke for alle, medlemmer og ikke-medlemmer. De mange gamle kirkebyggene vitner om at noen har gått foran og forkynt. Hos Snorre kan vi lese om Harald Blåtanns utsendelse av misjonærer til Viken. Det er misjon ovenfra. Samtidig kom kristentroen nedenfra gjennom handelsfolk og andre. På bispedømmeplan kan vi ta noen grep ovenfra. Samtidig skjer det noe nedenfra i menighetene.

BD er en del av et større, internasjonalt fellesskap. Vi har vennsksapsrelasjoner med Strängnes stift og med den koptiske kirke. Gjennom menighetenes misjonsavtaler har vi forbindelser med 16 land. Strategiplanen vår har tre tønneband: Fokus på Kristus, Frivillighet, Misjonerende kirke. Disse båndene står for (sammenbindende) identitet. Ungdommens Kirkemøte sa at før vi går ut, må vi ha et grunnlag. Derfor er trosopplæring viktig. I Ål har man laget en "lyttedusj" der barna kan lytte til bibelord lest inn på dialekt. På Madagaskar ville vi ha kalt det for misjon. Her kaller vi det trosopplæring, men det handler om det samme. 95 av de 116 menighetene har misjonsavtaler. I det siste har man fått noen nye avtaletyper: "Stillhet i byen", "Livsdialog langs Drammenselva".

Samtalen ble aktivt styrt av BDRs nestleder som stilte spørsmål med utgangspunkt i biskop Lailas utfordring: alminneliggjøring av misjon. Fra samtalen:

Tore Laugerud: At det klassiske misjonsengasjementet er i ferd med å parkeres betyr at utfordringen til menighetene ikke lenger er å støtte, men å bære vår kirkes misjon. På samme måte som menighetene har "tatt hjem" diakoni, må de nå "ta hjem" misjon. En viktig forutsetning er at folk flest ser at de har en "misjonal kompetanse".

Grethe Raddum: Tibetmisjonen arbeider i land der de ikke kan komme inn med ord. Også i Norge må vi møte folk i det praktiske. Vi trenger "telmakerkurs": Hva betyr det å være kristen her jeg er, på arbeidsplassen, osv.

Hans Tore Leithe: Viste til et samarbeid mellom Misjonssambandet, pinsevenner og menigheter om innvandrerkvinner. Her blir diakonien et tydelig språk. Vi trenger et fokus på våre nye landsmenn, å dele evangeliet med dem.

Rolf Arne Tjøstheim: NMS vil bygge levende, handlende, misjonerende kirker i alle land, inkl. i Norge. Menigheter for ungdomskulturer i Norge er en utfordring. I Revetal har fem menigheter gått sammen om et nytt menighetsplantingsprosjekt. NMS danner og internasjonale menigheter. Her er det en jobb å gjøre i Drammen.

Terje Fonk: En utfordring er å gi en sann analyse av det samfunnet vi befinner oss i. Og: hva er en kirke? En del av Guds sendelse. Vi er døpt til å være misjonærer. Ved

siden av trosopplæringen må vi drive et menighetsutviklende arbeid. Fortsette prosjekt Menighet i bevegelse (MiB) som sluttet når det holdt på å ta av. Det utfordrer både vår kirkeforståelse, samfunnsanalyse og misjonsforståelse. Vi står overfor en dødelig fristelse: å gjøre kirken til en serviceinstitusjon i samfunnet.

Arve Nilsen: Mange opplever at de må inn i tradisjoner som kjennes vanskelige. Historien er både en styrke og en byrde. Det er mulig å få mye mer misjonsperspektiv på prekenen. Det er mye konkurranse mellom organisasjonene på lokalplanet.

Kjetil Aano: Er imponert over Tunsbergs arbeid med misjonerende kirke. En sterk lobby "misjonseiere" som spør: hvorfor gjør vi ikke som før? har bundet mye energi. Vi må velsigne de som vil drive som før, så lenge de orker, og legge energien i å skape nytt. I 1910 spurte man: hvordan kan den kristne verden frelse den ikke-kristne verden. Slik kan vi ikke tenke lenger. Misjon er en dimensjon i alt kirken gjør. Og noen handlinger har et spesifikt misjonerende sikte. Dette må vi også plassere i hver enkelt menighet.

Olav Arnt Larsen: Langsom tid er viktig for oss. Leve i det som er nå og la det utvikle seg. Kirka må hjelpe folk til dette.

Lino Lubiana: Evangeliet handler om Gudsforholdet: Skapelse, forsoning, oppstandelse. Det må ikke glemmes i alle de store og verdifulle tingene kirka skal engasjere seg i. Her har menighetene en utfordring. Det er lett å få dem med på diakoni, miljøvern osv.

Knut Edvard Larsen: Det er vanskelig å alminneliggjøre misjon med utgangspunkt i misjonsbegrepet. Luthers kallsettikk knyttet sammen med misjonal tenkning er veien å gå for å skape en misjonal identitet. Det allmenne prestedømmet er blitt borte.

Astrid Silnes: "Misjonale kompetanse" må være kompetanse på tro, kjennskap til Kristus, hvor frelsen er å finne. Har alle døpte denne kompetansen? Hvordan gir vi den gjennom forkynnelse, dåpsopplæring osv. Kristusbegeistring må inn for å ha noe å gå med.

Marianne Kraft: Viktig med misjon i Norge. Lett å glemme at vi må videre. Mange tenker i rekkefølge: Når vi har flere ressurser, da... Vi må tenke parallelloppgaver her og nå. Når unge får erfaringer av hva misjon handler om ute, kommer det et utrolig trykk nedenfra. Hvis vi slipper disse til, vil vi se en ny kirke.

Bjørn Vilberg: Det er godt å høre biskopens utfordring om å alminneliggjøre misjon. Gi menighetene et diakonalt prosjekt, for de har et diakonalt ankerfeste i sin Gudstro.

Arnfinn Engh: Vi driver trosopplæring for å gi de døpte en kristen tro og identitet. Misjon er en god måte å inkludere alle døpte på og skape en sterkere kristen identitet i menigheten.

Olav D. Svanholm: Fagdag i Nidaros: Hvordan engasjere flere i ytre misjonsarbeidet? I samtalen ble det polarisering på strategier. Flere veier kan føre til målet.

Dag Arne Roum: Verst å bekymre seg for er å bli bekymret. Ikke gi mismotet rom.

Kjetil Aano: I stand til å tenke utover blir man i møte med andre. Gjennom økumenikk kan vi inspirere hverandre til misjon. "Mission" er et godt ord. I dag har alle sine mission statements. Hvorfor skulle ikke kirka ha det?

Tore Laugerud: Kirkene i Europa gjenoppdager nå sin misjonsidentitet. Tilbakegang og innvandring er viktige årsaker. Misjonerende innvandrer menigheter endrer kirkebildet. Det kommer hos oss også. Vi må holde sammen utfordringene til misjon og dialog. De er ikke alternativer. Hele kirken skal bli bedre på misjon – og på dialog.

Morten Kravik: Vi må se at folk er brukbare. Alle er brukbare. Alt er brukbart.

Kari Espeland: Trosopplæring er viktig for misjon. Hvis vi ikke vet hva vi tror på, vil misjon stoppe. Misjonsorganisasjonene utfordres til å bruke krefter på trosopplæring.

Jørn Fevang: En musiker er på stadig leting etter en pedagogikk for fremføringen. Hvordan vil framføringen påvirke de som hører på? Det handler om å lete etter nye måter å formulere seg på. Om lengde. Her er det mye å gjøre. Kanskje er språket vårt så forutsigbare at ordene ikke går inn lenger. Ønsker foredrag: Musikk som misjon.

Arnt Jerpstad: MA la ut fadderordning på nettsidene. De fleste treffene kom ikke fra egne hjemmesider, men fra andre som hadde plukket det opp. At folk får en opplevelse, gjør at man får engasjement. Vi må være åpne for det som skjer nedenfra.

Rapporter fra bispedømmene og forventningsbrev

Nord-Hålogaland: Delt stilling gjør at man må sikre at hver del får sin tid. Hjelp til dette gjennom handlingsplaner. Forventningsbrevet var en veldig hjelp. Viktig at det ikke går på tvers av det bispedømmet er opptatt av. Biskopen har hatt misjonsfokus i alle møter m/presteskap o.a.- misjon som en del av den pastorale identitet. Misjon er i bevisstheten et smalt begrep, som gjør at det virker ekskluderende. Misjon kommer sørfra, med overklassen. Vanskelig å forholde seg til organisasjonskristendommen. Misjon var og en del av undertrykkningen av det samiske. I Indre Finmark prosti har menighetene inngått avtale med Normisjon om en indianerskole i Ecuador.

Tunsberg: Savner i forventningsbrevet det å bevisstgjøre menigheten om at den er sendt til verden; en tråd som knytter punktene sammen. Fordi dette ble sådd gjennom MiB, valgte de fleste MR kurset: "Kirke her hos oss". Det ville ikke skjedd før. Knut Edvard har deltatt m/Terje Fonk i transatlantisk menighetsutvikling: Lære å lytte til menighetene og erfaringer andre steder. Knut Edvard ble spurt om han ser på sine ekstraoppgaver som noe som stjeler tid fra misjon. Svar: de gir nye muligheter og nye arenaer. På spørsmål om SMM-utvalget ble tatt med på råd, og delte vurderingen, svarte Morten Kravik at slike ting drøftes, og de ser på det som noe kan gi uttelling.

Møre: Rapporten har overskriften: Saman i misjon og økumenikk. Ansvar for økumenikk har vært et samvittighetsspørsmål. Nå ser hun tydeligere sammenhengen og føler mer hun kan forsvare det. Forventningsbrevet fungerer som et positivt trykk, særlig i forhold til det som føles vanskelig. For eksempel å gjøre noe med ungdom. Hun prøver nå å kople dette til vennsapsavtalene. Opplever at hun gjør det ikke selv, men er bak at andre gjør det. Brevet kom ikke med revolusjonerende nytt. Man tok det opp i utvalget og ble bevisstgjort på at dette vi prøver å gjøre, er det de vil at vi skal gjøre. Utfordring: Det er vanskelig å få det globale inn i trosopplæringen.

Nidaros: Fellessamlingen i fjor betydde noe: Viste fram den store SMM-sammenhengen. I Nidaros startet det med fellesaksjonen Lys til verden på 80-tallet. Aksjonen ble en del av SMM da det ble opprettet. Vanskelig å gjøre menighetene fortrolige med den nye misjonsforståelsen. Har hatt en verdifull samtale i BDR og med prostene, men også her var det noen som forsvarte det tradisjonelle. Jobber mye med avtalene. Har fått den første med Misjonsalliansen. Fagdag om trosopplæring og misjon. Har sterkt NMS-U og Acta, men menighetene har selv eierskapet til U-arbeidet. Har snakket med U-konsulenten om å ta det opp i U-rådet. Et tema: Hvordan knytte ungdom til bispedømmets Etiopia-avtale?

Sør-Hålogaland: Else Lindeløv ble ønsket velkommen som ny misjonskonsulent. Hun har lest forventningsbrevet og streket under med forskjellige farger hva som

forventes av henne og av andre. Veldig nyttig for å forstå. Har brukt mye tid på BDKontoret fordi stillingen ikke er godt festet. Resultater: Det har åpnet seg en samarbeidsvei om barn og unge med undervisningskonsulenten. Jobber m/U-prosjekt sammen med Nord-H. knyttet til en reise med DNI. Brukt tid til å bli kjent med de lokale organisasjonene. Ønsker å føre sammen U-organisasjoner og menigheter som sliter. Olav Arnt supplerte: Det skjer bra ting nå. Viktig å få inn at kirka er misjon; hos oss forstås den som serviceorgan.

Bjergvin: Anne Synnøve ble også ønsket velkommen som ny. Hun er også U-konsulent i 20% stilling. Gir muligheter. Fikk misjon som hovedtema på U-tinget. Det satt langt inne. KFUM-K spilte ut mange negative misjonsbilder. Lagde da et møte m/besøk fra NMS-U og Normisjon som snudde litt på det. Men misjonsskepsisen sitter langt inne i deres kultur. Derfor sendte man to på en studietur med Nøtterøy til Ecuador. De opplevde på en positiv måte hvordan misjon og diakoni hører sammen. Spesiell kirkegeografi i Bjergvin. Både i kirka og i organisasjonene ser man ikke helt hvorfor man skal trække i hverandres bed. U-rådet har vedtatt at de skal skaffe ti menighetsavtaler, og jobber seriøst med det.

Agder og Telemark: Hans Tore Leithe orienterte. Silje E. Johannessen har dessverre sluttet. Hun har gjort en kjempejobb og gitt et løft. Har hatt særlig fokus på ungdom. 8 unge var i Kamerun. Veldig positive tilbakemeldinger. Har gitt ut brosjyre om barn. Sammen med U-råd og -konsulent går de inn i eksisterende U-arrangementer. Kampanje mot menigheter uten avtale har gitt 17 nye sokn. Fellesskapet mellom partene regionalt må flyte ned på lokalplan. Omorganisering med arbeidsgrupper og styre har fungert veldig bra. De har et problem: Er eneste bispedømme der SMM er et prosjekt for tre år av gangen. Diskuterer åremål. Har kommet et godt stykke m/å rekruttere ny konsulent.

Borg: Forventningsbrevet ble møtt med utrygghet i Borg. Man så et ønske om å styre. Men etter å ha drøftet det, ser man positivt på det - bare det kommer tidlig, med tanke på utarbeidelsen av tiltaksplan. Har lagd en oversikt over avtaler. Man arbeider nå med skreddersydde brev til nye menigheter/menigheter som har behov for fornyelse. Brevet forberedes av muntlige samtaler med kontakter i menigheten. Tas også gjennom visitasrapporten. Har foreløpig gått gjennom 4 prostier.

Stavanger: Hvis en skal konkretisere en ting til i forventningsbrevet må det være å utnytte bedre de prosjektene menighetene har ved å gå ut i lokalsamfunnet på en helt annen måte; til Lions, banker (mikrokredittprosjekter). Avtalen med Sør-Afrika og turen har gjort noe med deltagerne. Prestene har tatt det opp på prekestolen osv. En hovedsatsning er U-arrangementet: Mission 08. Et brennende engasjement for kallet ligger bak. Ligger info på nettet. Arrangementet har begrenset størrelse: invitasjon går primært til Stavanger- og nabo-bispedømmene. Men det er også åpent for ungdom fra de andre bispedømmene.

Hamar: Våren var preget av nye MR. Kursrunde. Perm til rådsmedlemmene der alle områder ble omtalt. Høsten: ny biskop. Besøk fra Thailand og Nicaragua ved Roses avslutning. Gaver gikk til KNs og NMSs Hiv Aids prosjekt i Etiopia. KN har sagt opp avtalen med Hamar om internasjonal konsulent. BDR har fått en henvendelse fra NMS om å opprette SMM i Hamar. Skal opp til høsten. Internasjonalt utvalg ser etter måter å videreføre et felles rom mellom internasjonal diakoni og misjon.

Spørreskjema om kirkeoffer viste at 55% går til eksterne formål. Misjonens år i bispedømmet neste år.

Oslo: Hellen Thonhaugen orienterte: Misjonsverksted. Caroline Bauberot, Paris, besøkte menigheter og arbeidslag. Elisabeth Brændeland, Grimstad ansatt som misjonskonsulent etter Merete. Begynner i august. Store forventninger til det. Kommer til organisasjonene på besøk. Skal være med biskopen. Skal ha mye fokus på menighetsavtaler.

Fra samtalen om forventningsbrev 2008

Olav D. Svanholm: Kirka som misjonal bør være en overskrift i brevet. MiB må følges opp. Ønsker et skjema fra SMM som redskap til å evaluere misjonsavtalene.

Jill Sætherbø: Blir misjon og trosopplæringsstipendet ført videre? Svar: Ja.

Knut E. Larsen: Misjonsavtaler bør videreføres, men med andre konkretiseringer.

Jorunn S. Askeland: Kunne man utfordre til å ha noen "fyrtårn" der en konsentrerer energien og evaluerer det? Fyrtårn som smitter de andre.

Lino Lubiana: Vi har gode områder, men kanskje et punkt om misjon og gudstjenester.

Astrid Silnes: Ønsker også å understreke gudstjeneste – og forkynnelsen. Advarer mot for mange standardiserte skjemaer.

Tore Laugerud: Viktig å finne balansen i det som sendes ut sentralt og det som overlates regionalt. Hovedtendensen i det vi hører er at det som har vært sendt ut er bra, og at det er behov for koordinering. Enkelte stiftsdirektører har reagert på forventningsbrevet. Kanskje bør vi finne en annen betegnelse, og vi må ha en god dialog med BD om dette.

Knut E. Larsen: "Trosopplæring som misjon", i stedet for "misjon i trosopplæringen".

Morten Kravik: Blir vi for papirrike og ordrike? SMM er et nettverk og ikke en organisasjon. Det må vi bevare. Og jobbe for å få det ned på et regionalt nettverksnivå.

Hans-Tore Leithe: Fyrtårn-ideen er bra, men fyrtårnene skal ikke være like.

Arve Nilsen: Målet er lokalt engasjement. Da må arbeidet presses så langt ut i menighetene som mulig.

Innspill til strategiplan SMM 2008-2010

Man arbeidet med et utkast til strategiplan i grupper. Gruppens innspill ble levert skriftlig til oppfølging av AU/daglig leder.

Miniseminar om misjon og vennskapssamarbeid

Hva er vennskapssamarbeid - Estrid Hessellund, KUI

Det vises til vedlagt punktmanus og et eksempel på en vennsapsavtale mellom en menighet i Norge og i Etiopia. Denne viser viktige aspekter å få med i en slik avtale.

Å hjelpe hverandre til å drive misjon gj. vennskapssamarbeid – Olav Fykse Tveit
Ytremisjon handler om å hjelpe andre til å være misjonerende på sitt sted. Gjennom vennskapssamarbeid kan vi hjelpe hverandre til å være misjonerende der vi er. Det er

utfordrende for oss i Norge. Olav viste til eks. hvor han har sett venns­kapsrelasjoner på nært hold: Sør-Afrika: Flere BD i Norge har/holder på å få relasjon til Sør-Afrika. De har også kontakt med kirker i Tyskland. Holdningen i menighetene er at dette er viktig, både kontakten, men og det økonomiske. De som har kontakter overlever økonomisk. Skaper problemer lokalt. En venns­kapsrelasjon må ikke være pengebasert. Midt-Østen: Borg BD har venns­kaps­samarbeid med den lutherske kirken i Jordan/Palestina. Viser at gjennom personlig relasjon kan en oppleve å bli sett, erfare at en ikke er isolert.

Olav har skrevet om "Gjensidig ansvarlighet som en økumenisk holdning". Det handler om å: være åpen, dvs vise svake og sterke sider; være tilregnelig, dvs ha tillitt hos den andre om at en virkelig gjør det som sies/loves; være villig til å være kritisk - og selvkritisk ved den andre hjelp. Denne holdningen er ikke bare nyttig, den er nødvendig. Utfordring: Hvorfor er det slik at vi ofte bare tenker samarbeid med de kirker vi er sterke overfor økonomisk, slik som kirker i Afrika, men ikke så mye europeiske menigheter?

Hvilken rolle kan misjonsorganisasjoner spille i venns­kaps­samarbeid – Kjetil Aano
Organisasjonene vet mye om hva en god venns­kapsrelasjon er og bør være. De har lang relasjonserfaring på tvers av kulturgrenser, og kan bidra med hvordan en kan få til gode venns­kapsrelasjoner. Ansvarlighet og likeverd er også viktige i deres vokabular. Tiden da organisasjonene hadde monopol på internasjonale relasjoner er over. Venns­kapsavtaler har kommet for å bli som en del av et stadig økende nettverk av kontakter. Deres erfaring er at det er lettere å få til på BD-nivå enn på menighetsnivå. På grasrotnivå blir det ofte fokus på (de økonomiske) ulikhetene. Det er viktig at vi tenker gjennom våre behov og hva vi vil bli møtt med, og hvem vi inngår venns­kaps­samarbeid med.

Fra samtalen etter innledningene:

Arnt Jerpstad: Organisasjonene har noe å bidra med. Eksempel: Nøtterøy menigheter sin misjonsavtale. MA står på siden. Penger fra Nøtterøy går ikke til menigheten, men til MA's prosjekter i samarbeid med alle kirkene i nærområdet til venns­kapsmenigheten.

Knut Edvard Larsen: Viktig å tenke gjennom våre behov for venns­kaps­samarbeid. Er det nordmenns behov for "å være snill og føle seg god" ved å dele av våre penger?

Bjørn Vilberg: Økonomi er ofte ødeleggende for venns­kapsavtaler. Hamar BD har prøvd å holde det utenfor avtalene.

Astrid Silnes: Vi kommer ikke forbi at våre venner snart spør: hvordan kan du være så rik og leve med at det er så mange fattige? Begge parter opplever dette problematisk.

Olav Svanholm: Nidaros BD har venns­kaps­samarbeid med Etiopia. Veldig godt å kunne spille på NMS som partner pga. deres kjennskap til kirke, kultur og land. To utsendinger derfra besøkte Nidaros og ga nyttig tilbakemelding om hvordan de opplevde vår kirke, på godt og vondt. En av dem hoppet av og søkte asyl. Det var et problem å forholde seg til dette, men de ble enige å fokusere på det positive erfaringen med besøket.

Estrid Hessellund: Hva er rikdom og hva er fattigdom? Viktig å fokusere på deres rikdom åndelig og kulturelt. Og spørre: hva er det som er fattigdom hos oss?

Olav Fykse Tveit: Kommer ikke utenom pengetemaet. Skal en bidra økonomisk, må en sikre ansvarlige mottakere og gode forvaltningsordninger. Her er organisasjonene gode.

Kjetil Aano: Oppmuntrende tillitt til organisasjonenes kompetanse i vennskapssamarbeid. Selv trenger vi å supplere vår opptreden som organisasjon med vennskapsperspektivet. Urettferdigheten i verden bærer vi alltid med oss – også i vennskapssamarbeid.

Erfaringsdeling fra menighetene på Nøtterøy

Hans-Tore Leithe (leder misjonsutvalget): De tre MR på Nøtterøy inngikk avtale med MA i 2003. Den ble nylig fornyet for 4 år: Vennskap med menigheten Isla del Valle på øya Isla Trinitaria i Guayaquil, Ecuador. Misjonsprosjektet er ikke med menigheten, men med MA - som har en avtale med alle menighetene på øya om prosjekter som bl.a går på mikrokreditt, skoler. Påsken 2004 var det en menighetstur hvor kapellanen, kateketen + noen ungdommer og andre reiste og fikk et sterkt møte med vennskapsmenigheten. Møtet endret holdningene til misjon, og to av ungdommene meldte seg senere som volontører. Mottoet er "Øy møter øy" – en av verdens rikeste øyer møter en av de fattigste.

Knut Paulin Paulsen (leder fellesrådet): Var med på tur i februar. Var særlig imponert over arbeidet til MA. En ung mor fortalte at hun hadde rømt fra et kriminelt liv til kirken. Mikrokreditt- fikk se hvordan det fungerer. Møtte mennesker med mye varme og omtanke for hverandre. Fattige levde sine liv med en verdighet som vi kan misunne dem. Formidler dette ut i menighetene på Nøtterøy, slik at flest mulig skal bli kjent med prosjektet. Sist i Pensjonistforeningen. Tilbakemeldingen er at dette var totalt ukjent. Misjonsarbeid er ukjent for dem som ikke går i kirka. Tre ungdommer fra Aventura- klubben (samarbeid menighetene og Blå kors) var med. Aventura-medlemmene er nå sterkt engasjert. Arbeider med å engasjere banken på Nøtterøy i mikrokreditt prosjekt. Og næringslivet. Til en frisørsalong sier vi: Kan du tenke deg å støtte frisørsalong i Guayaquil? Vi har sett at MA gir fattige trygghet ved å gi dem trygghet i kirken.

Christopher Woie (sokneprest): Så lenge jeg har vært på Nøtterøy har det vært prosjekt for ulike organisasjoner. Når MR gikk inn for å fornye avtalen med MA, så vi utslag av "misjonsmisunnelse" lokalt. Vil utfordre til å tenke mer samarbeid, og glede over at dette prosjektet har engasjert flere for misjon. Folk fra Isla del Valle besøkte oss. De sa: "Så mye dere har å være takknemlig for. Dere er født med brød under armen". Kanskje utfordringene de gir oss er det viktigste i dette. Vi deler gleder med hverandre, men også det vonde. De ber for oss. Vi kan ikke måle hva det har betydd for menighetene. Det har skapt engasjement som ikke var der fra før. Kan et misjonsprosjekt forandre ungdom, er det verdt å satse på. En ungdom har fått kall til misjonærtjeneste. Samarbeidet mellom SMMT og Domprostiet om 2 pinsedag er verdifullt. Motvirker "misjonsmisunnelse".

Erfaringsdeling om bispedømmets vennskapssamarbeid v/Stein Unneberg

Tunsberg BD har vennskapssamarbeid med Nakada og Qus bispedømme i den koptiske kirke. De møter både en stor fattigdom, men også en åndelig rikdom. Det er sterkt å se den gleden de har for å tilhøre Jesus, deres trostillit, deres hengivenhet, tillit til Gud, i en situasjon hvor ikke stat eller sosialkontor tar hånd om folk. "Hvem skulle ta vare på dem om ikke kirken og Gud"? Slik formulerer de sin hverdagstro. Idealet om likeverdighet går til ett vist punkt. Uten noe økonomi er en ikke troverdig. Kan gi penger, men da så lite at det lokalt blir samarbeidsfølelse i prosjektet. Føler at vi har vært m/på viktig økumenikk der vinduer er åpnet for et kirkesamfunn som lenge har

vært isolert. Gjensidig respekt. De har oppdaget at det går an å være kristen på en annen måte enn de er vant til. At en koptisk biskop kan sitte ved siden av en biskop av et annet kjønn er økumenikk i praksis.

Fra samtalen etter erfaringsdelingen:

Morten Kravik: Konkurransen er godt, men ikke misunnelse. Det som skjer lokalt er avgjørende. Også her må en tenke SMM og respektere og ære hverandre i det som gjøres.

Lino Lubiana: Tradisjon for vennskapssamarbeid i Borg. Bruker mye tid på dette, men ser også at nye relasjoner oppstår spontant. Vennskapssamarbeid handler om å oppmuntre hverandre til å være misjonerende i sine lokalmiljøer. Utfordringen er ikke om det kan kalles misjon, men hvordan det organiseres og struktureres på bispedømmekontoret.

Arve Nilsen: Det er et sug hos folk som har lyst til å være med, men ikke vet hvordan de skal kanalisere engasjementet. Misjonsengasjement kan gi alibi til å gå på gudstjeneste.

Kjetil Aano: Eksemplene fra Nøtterøy og Egypt viser verdien av å få til gjensidig utveksling. SMM på lokalplan kan være et viktig redskap til at menigheten tar ansvar. Menighetsavtalene er viktig som redskap i bevisstgjøringene av dette.

Arnt Jerpstad: Vi bør oppfordre de som vil bruke penger i vennskapsmenighet til å ta kontakt med misjonsorganisasjonene - de har erfaringer.

Bjørn Vilberg: Vennskapssamarbeid er ikke for amatører. Mange fallgruver. Disse er godt beskrevet i boka "Mellom Toten og Timbuktu". Boka anbefales.

Hans- Tore Leithe: Vi på Nøtterøy hadde ikke turt å gjøre dette uten i samarbeid med og gjennom MA. Vi har lært mye ved å være sammen med fattige.

Knut Edvard Larsen: Det handler ikke om å organisere lokale SMM. Erfaringene fra sentralt og regionalt samarbeid må få lokalt nedslag. At organisasjonene og kirken er sammen om misjon er ikke alltid synlig på lokalplanet. Det slår negativt tilbake på organisasjonene. Utvikle en "velsignelseskultur", også på lokalplanet.

Kari Espelid: Hvem er det som tar initiativ til vennskapssamarbeid? Svar: Det er nok ofte oss i nord som starter, men også eksempler på at initiativ kommer fra sør.

Jens Petter Johnsen: Det hender at vi får forespørsel utenfra (ofte økonomi), men vi ser at vi har utbytte av dette. Opptatt av misjon i retur. Hvordan kan vi utvikle dette?

Stein Unneberg: Et for rigid mønster for vennskapssamarbeid er ikke bra. Tunsberg er glade for det SMM arbeidet som finnes i bispedømmet. Vi for vår del er opptatt av å få arbeidet rundt misjonskonsulentene til å blomstre.

Aktuelle saker fra SMMs medlemsorganisasjoner

NMS: I Midt-Østen flytter kristne. De som blir har tatt et bevisst valg. Som søsterkirker vil vi bakke dem opp. SAT-7 og Middle East media er midler til dette. Europa er i en oppvåkningssituasjon ved at kristentroen mister grepet. Jobber aktivt med søsterkirker i Estland og England. I Norge er menighetsutvikling og -bygging viktig. Jobber med Dnk også om religionsmøte og menighet. Gjennom dialog kan vi formidle holdninger til mennesker med en annen tro, og mennesker i nærmiljøet blir mer bevisst på sin egen tro. Vil vri strategisk mot Midt-Østen og Europa. Troverdige vitnesbyrd om Guds rike i ord og handling. Vil hjelpe kirker i Europa til å være misjonerende på sine egne premisser.

Tibetmisjonen: Har sommermøte i Ålesund første helg i august. Begynner å kurse lærere i Nepal; på sikt inn i lærerutdanning. Fokus på barnet er noe nytt. Er inne i freds- og forsoningsarbeid med UMN. Har kontakt med det Frikirken er med på i Rwanda og bringer impulser herfra til Nepal. Fortsetter med ingeniørarbeid. Fra Tibet tvangsflyttes nomader for å redde gressland 5000 m o.h. Samarbeider med myndighetene og nomader i Yushu for å få dem til å forstå at de er en ressurs. NORAD vil gjennomgå all støtte i Kina. Lever i spenning, men vil fortsette der uansett. Fortsatt litt kontakt i Tuva.

Misjonalliansen: Fokus på mikrokreditt etter M. Yunus gir et veldig løft: inntekter og støttespillere. Har over 50.000 kunder i Vietnam, Bolivia og Ecuador. Nasjonal stiftelse som står på egne bein i Ecuador. Fra prosjektorientering til helhetlig landsbyutvikling i Filippinene/Vietnam. Samarbeid med myndigheter gir resultater. Samarbeidsprosjektene m/kirker ble evaluert i Ecuador. Viste at kirkene er et sted det går an å få utvikling ut fra; når man får omhengslet dørene fra innover til utover. Går nå inn i Kambodsja. Noe av det mest fantastiske er nye voluntører og utsendinger. Fått nye avtaler ved å ta kontakt med menigheter der de har utsendinger. Arve Nilsen slutter i sin stilling.

Areopagos: Det viktigste er at Tao Fong Shan selvstendig gjøres som lokal stiftelse med lokalt eierskap. Er stolte av dette. Utfordringen er å følge opp den mellommenneskelige kontakten i en ny situasjon. Areopagos er en strategisk nettverksorganisasjon. Vil hjelpe andre til å bli gode. Vil være en ressurs for de gode ideene, fornyelse av kirken, dialog, misjonsstrategi, stillhetsarbeid. Jorunn skal lage en kommunikasjonsstrategi som gjør Areopagos tydelig og kan oppdages som den ressursen de er både i Norge og Danmark. Det er mulig å søke stipender/fordype seg i ting. Kontaktperson for SMM er Jorunn.

DNI: Landsmøte til sommeren. Israel i navnet betyr det jødiske folk. Etablert menighet i Bucuresti. Jøder utenfor Israel har ikke samme barriere mot evangeliet. Samarbeid med Jews for Jesus i Ukraina. Samarbeidsavtale med Musalaha, en forsoningsbevegelse i Israel/Palestina. Involverer nordmenn i trekantprosjekter. Gir både lærdom og impulser. Den messianske bevegelse vokser. Ny situasjon at også ortodokse jøder kommer med sine spørsmål, ofte med utgangspunkt i en drøm eller opplevelse. Utlyst stilling som assisterende gensekretær, bl.a. med ansvar for menighetene. Relativt ny prosjektkatalog.

Normisjon: Rådsmøte til helgen drøfter Gå ut senteret/misjonærutdanning, økonomi og struktur; overføring av penger fra regionalt til sentralt nivå. Vanskelige saker som berører fusjonsproblematikken. Fem blinde Bhutanesere læres opp i et datafirma i Norge. Gir en ny mulighet til oppfølging av Bhutan. Har ni voluntører til opplæring: pensjonister og andre. Har startet i Kambodsja. Ny modell: Strategi og innsamling ligger i Immikirken/ Norkirken, hovedkontoret rådgiver. Stort behov for misjonærer, særlig til evangeliserende og menighetsbyggende arbeid. Innledet samarbeid med Slovakia. Acta og bibelskolen Grimstand sender team for BUA-arbeid. Maler fra Aserbajdsjan turnerer i Norge.

Kirkerådet: Er til for departementet, KM og menighetene. Ønsker å understreke det siste sterkere. Utreder stat-kirke spørsmålet med mange biter. Mye arbeid med demokrati. For KM: plan for diakoni. Det store er gudstjenestereformen, som skal

fram i 2009 med tanke på implementering i 2010. Ny plan for kirkemusikk. Ny salmebok skal og være ferdig til 2010: en bok m/700 salmer og en mindre som kan byttes ut oftere. Det aller største er trosopplæring som skal over fra prosjektfase til driftsfase i 2010. Hvordan implementere alt dette på en gang? KM 2007 skal ta stilling til homofilivedtakene fra -95 og -97. Finnes det en vei i mellom som Norge kan finne, som ingen andre har funnet? Som ikke er kompromiss. Som plasserer ansvaret et annet sted. Liturgiske spørsmål knyttet til saken kommer ikke opp nå. Regjeringen har stadfestet målet med 250 mill. til trosopplæring i løpet av ti år. Ligger i dag på 100. Evalueringene viser at prosjektet har jobbet bra med metodikk, mangler litt på innhold. Espen Hasle ansatt som ny U-konsulent i hel stilling.

Misjonsstrategisk fokus: Midt-Østen

Innledning v/Olav Fykse Tveit om MKRs strategi

Arbeider mest med å styrke kontakten med kristne kirker. Av og til diskusjoner med politikerne: hva er et rettfærdig engasjement for fred i Midt Østen. Dialogarbeid med religiøse ledere i samarbeid med UD mye fasillitert gjennom Trond Bakkevik. Mye av arbeidet handler om å gi kirkene støtte for at de kan blomstre, bl.a. i misjon. Særlig tette relasjoner med den lille, lutherske kirken i området. Mange som vil styre og ha kirkepolitisk innflytelse i området, også fordi de har jordeiendommer. Biskop Monib Y: Å støtte disse kirkene handler om å gjøre dem i stand til å være troverdige vitner om evangeliet, rettferdighet og fred. Biskopen er et slikt vitne. Å vitne om evangeliet i dette området er å gi et troverdig vitnesbyrd om fred. I forhold til palestinerne kommer også et solidaritetsaspekt: trusselen er ikke likevektig. De har mistet sitt land.

NMS/Normisjon gjorde et viktig misjonstiltak når de uttalte seg om Irakkriegen. Kirkenes protester bidro til å dempe inntrykket av dette som en religionskrig – i den første fasen. Borg BD har vennsksrelasjoner som hjelper den lutherske kirken til å drive. Den spiller en mye større rolle enn antallet tilsier. UD bekrefter dette ved å støtte skolene. Ser at de har et demokratisk potensial. Hadde besøk av lederskapet i Muslim Brotherhood, Egypt. Tok opp de kristnes situasjon. Samarbeider m/Islamsk råd om retten til å konvertere. Får kanskje til en felleserklæring. Utsendingen fra Egypt sa det er i strid med Islam å være muslim mot sin vilje. Men kolonimakten bidro indirekte til at det var ønskelig å få muslim i sitt pass (kristen ble sett på som kolonivennlig). Viktig å ha god kontakt med DNI, og håper en kan jobbe videre med relasjonene mellom messianske jøder og den lutherske kirke. Har besøkt Caspari senteret. Har skjønt at de messianske jødene ikke ønsker kontakt med kirkesamfunnene.

Innledning v/Rolf Gunnar Heitmann om DNI's strategi

Ebenezer-hjemmet i Haifa er bygd for holocostofre. En institusjon for de messianske jødene. Er det eksklusivt å forstå? Vakte debatt i styret. Ønsker å bevare det som jødisk, men en araber i styret følte seg diskriminert. Har med språk å gjøre, men og med teologi. Ikke minst med forståelsen av det jødiske folks plass i Guds plan. Biskop Monib spør: Hvorfor kan ikke de messianske jødene slutte seg til dem? Vanskelig av flere grunner, også teologiske. Kan MKR stadfeste DNI's prinsipperklæring og si at det jødiske folk har en plass i Guds frelseshistorie? Det er umulig å komme til jøder med noe annet. Ønsker at MKR fremmer dette internasjonalt. Må forholde seg til at det vokser fram hundrer av grupper av messianske jøder, og være en støttepartner.

Strategi i tre punkt: 1) Evangelisering/menighetsbygging, 2) Diakoni/ hjelpearbeid, 3) Freds-/forsoningsarbeid. DNI driver misjon i samarbeid med kirker, men har en mer selvstendig evangeliseringsstrategi ved siden av dette. Åpen for å plante egne menigheter om en ikke får det til i samarbeid. Er kritisk til økonomiske overføringer til den lutherske kirken, fordi det gjør dem fremmede i egen kultur. Deler bekymringen for de kristne kirkene. Står sammen med de messianske i å lide sammen med sitt folk og av sitt folk. De historiske kirkene får langt større oppmerksomhet enn de messianske. De får tilbakemeldinger om at messianske jøder er et tabu tema fordi det ødelegger kirkenes relasjon til synagogen. Sjefsrabbineren ser de messianske som ikke-jøder. DNI ønsker å løfte dem fram så de kan bli anerkjent både av Israel og kirkene. Kontakten med kristne er viktig, men kan og binde oss. Trenger en viss distanse. Kritiske til en del MKR-uttalelser. Ha bredde i kontaktene. Også andre (evangeliske) kirker slipper ikke til.

Fra samtalen:

Kjetil Aano: Selvkritisk behov i forhold til ”kirkemisunnelse”: messianske og Yonan. Smart av det muslimske brorskap å bruke den engelske kolonimakten. Det er flere sider.

Lino Lubiana: Menighetene har et oppdrag både i forhold til DNI og den lutherske kirke i Jordan/Det hellige land. Borg forsøker å bygge opp en slik kompetanse.

Jens P. Johnsen: Behov for å utfordre DNI til å utvide kontakten med palestinske kirker. Viljen til kontakt var svak i disse. Viktig at DSR har bedre kontakt med de palestinske kirkene. MKR jobber mot kirkene, er ikke en misjonsorganisasjon. Da blir det forskjellig.

R.G.Heitmann: DNI var med å etablere et kontaktforum m/den lutherske kirken. Var med til Monib sa at de ville ikke forholde seg til en organisasjon, men til kirken. MKR ønsket ikke å sitte her, men pekte på Borg BD. Har bred kontakt i den lutherske familie. Fokus på det jødiske folk, men umulig uten å se deres situasjon. Dreier derfor innsatsen mot forsoning. Tror de når lenger enn religionsdialogen v/MKR ved å fokusere på lokale menigheter og kontakter. Baptistene ble omtalt som en sekt. Utfordre MKR på at kirker består av noe mer enn de historiske. Evangelikale opplever å bli utstøtt når de tar kontakt.

Olav F. Tveit: Forsjellige oppgaver. DNI's aktive rolle m/å støtte de messianske jødene er bra og på vegne av kirken. MKR trenger ikke gjøre så mye her, fordi DNI gjør det. MKR støtter med små midler kirkebyggende arbeid, fordi KN ikke kan gjøre dette. Men kan ikke ha det som hovedoppgave. Besøk i Haifa økte forståelsen for de messianske jødene. Men de og gir sterke signaler om at de ikke vil ha med kirkestrukturer å gjøre. Hvordan engasjere oss for palestinske kristne gjennom bønn og reiser? SI-reiser var interessert i å legge inn noen kontaktpunkter i reisetilbudene og åpne for samarbeid om temareiser. Et problem for hele den verdensvide kirke hvis de hellige stedene blir tømt for kristne.

Arbeidsmåten i de regionale SMM-utvalgene

Innledning til samtale v/Morten Kravik i SMM-Tunsberg

Dette forum er så viktig at her må jeg være. Man uteblir ugjerne. Som representant for ”Jesu egen indremisjon” får han følelsen av å være viktig. Åpenhet og fleksibilitet preger rådet. En felles visjon om å serve menighetene er også viktig, en forståelse av misjon er for alle. Fokus i menighetene er organisasjonenes være eller ikke være i

fremtiden. Noen ganger har de idemyldring. Sekretæren oppsummerer, og så lager man en liten gruppe. BD/stiftsdirektøren har skapt veldig gode arbeidsbetingelser og står bak og støtter: Dette er viktig. Dette skal vi få til. Konsulentene har hatt evnen til å være misjonsmeglere. Ombud. Kan vite at Knut Edvard er upartisk. Han ringer til alle og sier at nå ligger det an for deg å gå inn der. Så er det opp til menighetene. På lunsjsamlingene i BD er alle organisasjonene bedt for i løpet av en uke.

Potensial til forbedring: Gått ned fra tre til to samlinger i semesteret for å være mer effektive. Viktig å få referatene fort ut. Samspill mellom langtidsplan og strategi. Hvor langt har vi kommet? Konsulenten ønsker mer innspill fra organisasjonene - ikke bare vente på hans initiativ. Samarbeidet de har bygd opp må få mer nedslag lokalt. Raushet og velsignelse av hverandres fremgang preger utvalget. Det gir inspirasjon. Når Tibetmisjonen ikke er der, kan andre fronte dem litt. Da ser menighetene at de jobber i lag. Når det gjelder evalueringer, har de gitt signal om at nå er det nok. SMM bør lage felles mal med stafettoverlevering av prosjekter. Selv om man har en avtale som går godt, kan man putte på en ny, mindre som kan fange opp andre som sitter på gjerdet. Da Misjonsalliansen kom inn, opplevde man i begynnelsen: "Hva skjer - dere er annerledes". Men man har fått et fantastisk godt fellesskap. Konsulent i full stilling er positivt.

Fra samtalen:

Jill Sætherbø: Kjenner igjen mye. De møtes bare en gang i semesteret. For lite. Har ikke samme samarbeidsklima. De store opplever seg i sterkt konkurranseforhold til hverandre.

Anne S. Ropstad: Opplever ikke misunnelse, men litt press fra Misjonsalliansen.

Astrid Silnes: Rådet kjenner at det er nok evaluering. Kontoret: Når kommer de til oss? De store har en viss tendens til å se på SMM som ekstraarbeid. Ulike behov. Prøver å balansere dette. Kommunikasjonsforhold gjør det vanskelig å få samme arbeid over alt.

Arve Nilsen: Opplever at det er vanskelig å nå gjennom til MR, man får grupper på siden. Når noen ser det som bortkastet tid, viser det at man trenger evalueringer og forbedringer.

Arnt Jerpstad: Ikke blande misunnelse og konkurranse. Store vekstmuligheter for alle.

Odd Bjarne Skogestad: Opplever fellesskap. Kjekt å bli kjent med hverandre. SMM-møte m/to fra hver organisasjon to ganger i året. I tillegg et AU valgt av SMM som rullerer.

Kjell B. Tjemsland: Kameratskap i rådet. Ikke andre fora der man treffes på en slik måte. Verdifullt. Organisasjonsperspektivet er trappet ned. Konsulenten anbefaler aktivt de m/ færrest avtaler. Utfordringer til det sentrale SMM: Sende et hyrdebrev for å si tydelig til menighetene hva SMM er, som alle skriver under på. Oppdatert brosjyre. Mission 08.

Olav A. Larsen: Opplever forsvar av revir. Det oppfattes som en trussel å evaluere avtaler.

Lino Lubiana: Oppfatter ikke misunnelse. Tendenser til det tidligere. Møtene prioriteres.

Knut Edvard Larsen: Spenning mellom aktivitetsfokuseret og prosessorientert form. Finne balansen. Menigheten vet ikke hva SMM er, men ser at organisasjonene står sammen.

Tore Laugerud: Hyrdebrev god ide. Trenger en anledning: Nye MR? SMM krever: god bakking, stabil situasjon, systematisk oppfølging og raushetskultur. Relasjonsarbeid.

Jorunn S. Askeland: Felleskap er et undermål. Dyr måte å skape fellesskap på. Bilde av SMM som et overrislingsanlegg. Rør som drypper over alt. Samle strålene så det blir trykk i krana. Gå inn der det brenner. Glem de som ikke svarer på brev.

Olav D. Svanholm: Har hatt en fase med mye konkurranse. Siste runden med evaluering har løst opp mye av dette. Viktig å finne et par prosjekter å jobbe sammen om. Røster har vært redd for at SMM skal bli en stor, ny/fusjonert organisasjon.

Grethe Raddum: Vi vil samarbeid, gjør det ganske bra, og det er svært forskjellig i landet.

Innspill til strategi for misjon i menighetens ungdomsarbeid

V/Ole Martin Thelin, ungdomskonsulent i Tunsberg.

Det vises til vedlagt punktmanus.

Nye tiltak, behov og ideer

SMM: Den nye SMM-DVD-en for ungdom ble vist. Kan bestilles hos Tore, og er på nettet. Nye *permer for misjonsavtaler* er også tilgjengelig hos Tore. Kommentarer til DVD-en: Er veldig bra, men for ordrik. Enda bedre dersom ungdom selv ville lese kommentarene. 27 menigheter søkte *trosopplæringsstipendet*. Stokksund, Veldre og Vennesla ble tildelt. Stipendet utlyses igjen til neste år. PA jobber nå med å forbedre utlysning og vurderings- opplegg. *Bønnebok* av barn i den verdensvide kirke er den største satsing akkurat nå. Ønsker å utvide bønnespråket. Lage CD m/praktisk brukerveiledning. Har gått til forlag: IKO har sagt ja. Misjonsorganisasjonenes jobb: Innsamlingen av bøkker. Ferdig sommeren 2008. Jobber og med et hefte om *Misjon og diakoni*, bl.a. i samarbeid med diakoniforbundet. Tidsramme: Januar 2008.

Innspill Bjørn Vilbeg: Bidrag fra utdanningsinstitusjonene. *Arnt Jerpstad:* For eksempel fra Marianne Rodrigues på Diakonova. *Tore L.:* Jørn Fevang snakket om musikk som misjon. Det bør han gjøre noe med. Mulig skritt til noe litt lenger fram. Kirkemusikere som særlig målgruppe.

NMS: Prosjektkatalogen inneholder forenkling og 60 fokus-prosjekter. De kan vi skaffe god info om. Sendt ut revidert utgave av avtaleskjema for NMS. Mal for NMS' misjonsavtaler. Revidere våre nettsider. Egen side www.nms.no/menighet. Misjon og konfirmasjon. Revidert CD fra NMS's trosopplæringskonsulent.

Tibetmisjonen: Har et spennende Unge voksne arbeid i startfasen i Oslo. Støtter eget prosjekt: Lærerbærer i Nepal. Prosjektkatalog. Tibetneren med fokus på utdanning. Sommerstevne 2007. Rolf G. Heitmann skal ha bibeltid der. Tibetmisjonen har fått nye hjemmesider. Bruk de. Ved å bli givere kan man også få reise til et felt.

Misjonsalliansen: Nettsider er revidert. Avtaler fornyet. Mappe blir sendt innen august. Mange spør: Hvordan kan vi bruke avtalen? Utvide og gjøre de mer praktisk tilgjengelig. Gjøre bruk av dem i menighetens årssyklus. Også i BUA-arbeid. Gjerner i

samarbeid med volontør. Finne former for engasjement som ikke er tidskrevende for gruppa 25-35.

Innspill Tore L.: SMM har hatt praktiske idehefter for menighetene før. Er nå ute av trykk. Prioriterte MiB materiell i en fase. Behovet er åpenbart stort. Vi må tilbake til dette. Kanskje tenke internett?

Areopagos: Ønsker å gjøre misjonsavtaler med fokus på nærmiljøet, f eks behov for stille rom, nyreligiøsitet osv? Går det an? Svar *Knut E.Larsen:* Vær frimodig: "Stillhet midt i byen" i Sandar prosti er dette. Randesund–Kunming er en ny form for avtale – å få til utveksling som vil være viktig for Areopagos. *Spørsmål Lino L.:* Inneholder en avtale ressurser om dette med stillhet og dialog? *Jorunn S.A.:* Vi arbeider med dette, men det er litt lengre fram. *Tore L.:* Stillhetspermen fra Lovisenbergprosjektet er en slik ressurs for menighetene. *Knut E.L.:* Jobb videre med prosjektkatalog!

Normisjon: Prosjektkatalog annethvert år. Begrense antall, ha vide og interessante prosjekter. Nettsidene har en knapp: Ressursbasen. Her blir det også lagt ut rapporter. Avtaleskjema er ferdig og blir tilsendt + evalueringsmal. Ungdom: Har lagd "Kompisskveld", en liten pakke sammen m/ACTA. Misjonskonferanse på Gå Ut senteret 1. helga i november. Ny volontørtjeneste, både for ung og gammel.

Spørsmål Jill Sæterbø: Normisjons ressursbase, er det oppskrifter der? *Svar:* Nei, bare redskapene, men ikke oppskriften. *Alf Henry Rasmussen:* Opplegget "Tett på" hvor folk kan få direkte kontakt med prosjekt og folk ute kommer. Påsken 2008 tur til Aserbajdsjan m/Normisjon.

Israelsmisjonen: Ny prosjektkatalog. Så enkel og liten at jeg kan lære den utenat. Nytt kapittel, fred og forsoning, bl.a. om Bridgebuilders. Håvard Kleppe skal snakke om Brobyggere i ulendt terreng på Tombstevnet 12. august. Jill og Else skal til Israel i okt. Besøk fra Ukraina, Jews for Jesus. Vi sliter med hjemmesidene for tiden, men dette kommer. Tidlig på høsten. R.G.Heitmann: Det direkte møtet er nødvendig og viktig. Bør prøve å få til et rettferdig regelverk slik at misjonskonsulentene får et møte med vårt arbeid.

Knut E. Larsen: Misjonskonsulentene tok dette opp, og ser viktigheten av det. Vi hadde en god forkantsamling. På vegne av alle konsulentene vil jeg takke for at vi får mulighet og tillit – til å jobbe med noe vi synes er viktig. Vil ta alle på alvor i tråd med deres egenart. Det blir et krysspress, men takk for den raushet som dere viser oss i dette. SMM-T har lagd opplegg for stafettoverlevering av prosjekt i menighetene, fra en organisasjon til en annen. Viktig å gjøre dette på en god måte. Utkast delt ut.

Oppsummering og evaluering av samlingen

Kari Espeland: SMM har eg hatt eit teoretisk forhold til trass i to periodars erfaring med MR. Etter at eg kom i BDR har eg fått eit nærare forhold til SMM. Dagen i går og i dag har vore veldig inspirerande og lærerik. Det har betydd noe for meg. Det tar eg med meg.

Astrid Silnes: Eg blir sikkert ikkje med på fleire SMM-sammenhengar. Eg kjem til å sakna det, og er glad både i arbeidet og i dykk som er her.

Jill Sæterbø: Vi må beholde forkantsamlingen. Fellessamlingen er noe av det beste hun er med på i løpet av året. Gledelig at man nå ikke bare snakker om vennskap nord-sør, men også øst-vest, og Europaperspektivet, inkl vårt eget land som misjonsmark.

Else Lindeløv: Alle tre dager veldig nyttige. Og måten man blir møtt på.

Olav D.Svanholm: Et høydepunkt i året som konsulent. Viktig med fordagen. Ønsket lenger tid på vennskapssamarbeid. Flott å være her, møte BDR og få det innblikket.

Astrid Silnes: Satt pris på det som har vært. Konkret praktisk hjelp med vennsapsarbeid.

Bjørn Vilberg: Fint å være sammen med oss. Føler at han er regnet med selv om Hamar ikke er med i SMM. Viktig med samling i bispedømmet og bli kjent med bispedømmerådets tenkning. Vennsapsseminaret ble litt stressende og brått avsluttet.

Anne-S. Ropstad: Veldig godt å være med og bli kjent. Utrolig lærerikt. Strevd m/å finne "den rette måten". Forstår nå at man gjør det forskjellig. Sesjonen m/ungdom ble litt kort.

Lino Lubiana: Veldig verdifullt. Fin veksling mellom faglige innspill, Strategi Midt-Østen, og det praktiske. Ta opp igjen de konkrete tiltakene på menighetsplan.

Reformulere de. Har jobbet med det før, men tiden forandrer seg.

Kjell B. Tjemsland: Forkantsamling er viktig, og p.g.a. av nye som kommer inn. Dette kombinert med å reise til ulike BD gjør at vi ser at vi arbeider forskjellig og legitimerer det. Vennsapsamarbeid i praksis. La det bli et hovedtema i den grad man får det til.

Knut E. Larsen: Strategiplan: Ønsker utkast til de regionale SMM-utvalgene først, med ulike oppgaver til de ulike BD. Forberede og bruke inn i møtet

Arnt Jerpstad: Dagen i dag ble traurig på slutten. Ungdomsdelen ble lite inspirerende.

Arnfinn Engh: Viktig å bygge relasjoner også gjennom samlingen.

Marianne Kraft: Ha med ungdommer når det er tema. Trenger et møte med ungdomsorganisasjonenes representanter.

Rolf A.Tjøstheim: Takker for seg. Har vært et fantastisk år for ham. Ber om at vi tar vel i mot Vidar Bakke.

Astrid Breivold: Flott det kateketen kom med. Har lytta mye. Har vært veldig lærerikt. Men: Spesielt å oppleve seg som "misunnelig". Vil spille det tilbake til konsulentene: Hva gjør dere med det? Opplever ikke at en arbeider mot hverandre. Men det er også vanskelig å være Normisjon. Det er noe nytt det også.

Kjetil Aano: Hører en ny måte å snakke om misjon på. Vennsapsamarbeid og misjonsprosjekter er i ferd med å nærme seg hverandre (så det er behov for å arbeide videre her). Arbeidet vårt handler ikke bare om misjonsavtaler, men at det man gjør lokalt handler om Guds misjon.

Tid for fellessamlingen 2008 fastsettes til 11-12. juni.

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn

Telefon: styreleder Bente Sandvig 23 15 60 54 koordinator Anders Huuse Kartzow 23 08 13 40

Referat fra møte i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn 30. mai 2007 i Welhavensgate 2.

Vertskap: Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige

Til stede:

Britt Strandlie Thoresen	Baha'i-samfunnet
Sven Thore Kloster	Den norske kirke
Jan Benj. Rødner	Det Mosaiske Trossamfund
Sidsel Smith Meyer	Holistisk Forbund
Kristin Mile	Human-Etisk Forbund
Bente Sandvig	Human-Etisk Forbund
Karima Solberg	Islamsk Råd Norge
Are Svendsen	Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige
Espen Lynne Amundsen	Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige
Dag Nygård	Norges Kristne Råd
May-Lisbeth Myrhaug	Oslo Katolske Bispedømme
Kirsten Thomassen	Kristensamfunnet
Sumeet Singh	Sanatan Mandir Sabha
Anders Huuse Kartzow	Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Mehda Ghalegolabi	Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn

1 Godkjenning av innkalling, sakliste og saker til eventuelt

Leder innledet med å gi en kort orientering om bakgrunnen for at dagsordenoppsettet denne gangen var endret. Det var meldt to saker fra sekretariatet:

- Ny ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede (sak 4)
- Forslag om uttalelse i forbindelse med frifinnelsen av Tore Tvedt for brudd på rasismeparagrafen (sak 5).
- May Lisbeth Myrhaug hadde meldt sak om livssynsbetjening i offentlige institusjoner (sak 6).
- Britt S. Thoresen meldte sak om rutiner knyttet til videreformidling av brev fra sekretariatet til medlemmene (under eventuelt).

2 Planer for STL høsten 2007 og våren 2008

Aktivitetsplan 2007-2008 var sendt ut på forhånd. Leder ga en presentasjon av aktivitetsplan for vår/høst 2007 og våren 2008.

- AU fikk tilslutning til sitt forslag til aktivitetsplan.
- Rådet gav spesiell tilbakemelding på disse sakene:
- Viktig at det tydeliggjøres at kurset for tros- og livssynsambassadører også er relevant for andre tros- og livssynssamfunn enn de som er representert i utstillingen, gjennom blant annet oppdrag for STL i KRL-faget.
 - Revidert matbrosjyren blir sendt ut til Rådet til gjennomlesning.
 - HL-senteret kan være en god samarbeidspartner i forhold til å arrangere nasjonal dialogkonferanse.

3 Møte med KKD 11. juni (12.30-14.00)

Leder orienterte om AUs vurderinger i forhold til møte KKD.

- AU fikk tilslutning til at hele rådet møter og at det velges ut saksordførere til de sakene som Rådet ønsker å ta opp i fellesskap først. Deretter gis STLs medlemsamfunn mulighet til å ta opp sine saker direkte med Øverland. Rådet drøftet hvilke saker det er hensiktsmessig å ta opp med Øverland.
- Saker som Rådet ønsker å ta opp med departementet:
- Hva gjør departementet med de som fortsatt står i Dnks medlemsregister uten at det fremgår av dobbeltregistrering annet sted.
- Hvordan sikre at neste kontroll bidrar til en ytterligere opprydding av dobbeltregistreringer mellom tros- og livssynssamfunn.
- Grunnlag for tilskudd 2007

4 Diskusjon om eventuell høringsvar om ny ekteskapslov

Rådet diskuterte saken på bakgrunn av utdrag av høringsnotatet og notat fremlagt av sekretariatet der momenter til et eventuelt høringsvar ble fremlagt..

- Flere av rådets medlemmer mente at STL ikke skulle uttale seg positivt om *retten* til å vigsle likekjønnede for de tros- eller livssynssamfunn som ville ønske dette. Flere mente at dette ville være å gi legitimitet til en ny forståelse av ekteskapet.
- Det som kan være naturlig å understreke er at tros- eller livssynssamfunn ikke må pålegges en plikt til å vie, men dette har allerede høringsnotatet gitt uttrykk for. Det var en forståelse blant mange av rådets medlemmer at en slik plikt ville føre til at tros- og livssynssamfunnene frasa seg vigselfretten.
- Rådet ble enige om å videreføre debatten om vigselfrett som borgerlig/sivilt anliggende vs. religiøst anliggende i livsfaseprosjektet.

5 Uttalelse i forbindelse med Borgarting lagmannsrett frifinnelse av Tore Tvedt

Rådet diskuterte muligheten for uttalelse i forbindelse med Borgarting lagmannsretts frifinnelse av Tore Tvedt.

- Enighet om at Rådet uttaler seg på prinsipielt grunnlag om at en frifinnelse er en trussel for minoritetsvernet i Norge.
- Rådet understreker at lagmannsrettens vurdering av Tore Tvedts rasistiske ytringer som absurde og derfor ikke integritetskrenkende og straffbare er urimelige. Det samme gjelder vurderingene av truslene rettet mot jøder og innvandrere som vage. Rådet mener at lagmannsrettens vurdering setter kravet for å bli dømt etter rasismeparagrafen urimelig høyt.
- Sekretariatet utarbeider en uttalelse på bakgrunn av Rådets drøfting av saken.

6 Livssynsbetjening i institusjoner

May-Lisbeth Myrhaug ba sekretariatet ta opp igjen arbeidet med livssynsbetjening i offentlige institusjoner. Flere av rådets medlemmer understreket at det er et vedvarende problem at pasienter med annen tros- eller livssynsmessig tilhørighet ikke får tilbud eller mulighet til sjelesørgere med annen tros- eller livssynsmessig tilhørighet enn den norske kirke. Sekretariatet forbereder sak til neste rådsmøte.

7 Orienteringssaker

1. Religionslederforum

Sekretariatet, i samarbeid med European Council of Religious Leaders, er i samtaler med sentrale religiøse ledere for å diskutere form og innhold på et slikt forum. Planen er å etablere en mindre prosjektgruppe som kan møtes tidlig i høst for å planlegge en større samling på slutten av året.

2. Lokale dialoger
Sekretariatet orienterte om arbeidet med å etablere lokale råd i de største byene i Norge. Tromsø er i ferd med å etablere et lokalt råd, og i Drammen, Kristiansand og Trondheim er det samtaler igang, eller påbegynnes det samtaler om lokalt råd.
3. Kurs for ungdomsledere i tros- og livssynssamfunn i Oslo.
Koordinator orienterte om planene for et rekrutteringsseminar for å blir tros- og livssynsambassadør. Ambassadørene er tiltenkt funksjon som formidlere i Internasjonalt kultursenter og museums utstillingen «våre hellige rom» og STLs arbeid med KRL-faget. Tilbakemelding fra rådet om å gjøre kurset relevant og interessant også for medlemssamfunn som ikke er representert i utstillingen.
4. Kurstilbud ved UiO: Å være religiøs leder i det norske samfunnet
Koordinator orienterte om arbeidet som er igang ved det teologiske fakultet.
5. Referansegruppe for mangfoldsåret
Bjørn Jansen (HoF) er valgt som representant for STL i mangfoldsårets sekretariat
6. Oslo-koalisjonen
Are Svendsen orienterte om pågående prosjekter i Oslokoalisjonen.
7. HL-senteret
Til orientering var vedlagt brev fra universitetsdirektøren angående oppnevning til styret til HL-senteret. AUs svarbrev på dette var også sendt ut på forhånd.
 - Leder orienterte kort om AUs vurderinger i sitt svarbrev, der STL understreker at vi står fast på vårt valg av styrerepresentant til HL-senteret.
 - Leder og koordinator vil ta en samtale med direktøren ved HL-senteret for sikre god kommunikasjon mellom STL og HL-senteret i fremtiden.
8. Vedlagt: Postliste 260307-230507

8 Godkjenning av STL-referat

STL-ref 280307 var utsendt med sakspapirene.

- Britt S. Thoresen ville ha en endring av ordlyden i omtalen av brevet fra HL-senterets direktør til STL. Brevet bør ikke omtales som en anbefaling, men som synspunkter knyttet til B.S.Thoresens arbeid som styrerepresentant ved HL-senteret.

9 Godkjenning av andre referat

AU-ref 160407 og AU-ref 090507 var utsendt med sakspapirene og ble godkjent av rådet.

10 Eventuelt

Oslo, den 12. juni 2007

Anders Huuse Kartzow
koordinator - STL

**Protokoll fra møte i Katolsk-luthersk samtaleforum (KATLUSA)
15. mai 2007 i Kirkens hus**

Tilstede: Åse Cameron, Stephanie Dietrich (invitert), Bernt Eidsvig, Ole-Christian Kvarme (ordstyrer), Arne Marco Kirsebom, Jo Neve, Sven Oppegaard (referent), Gerhard Schwenzer, Lars-Erik Rikheim, Einar Vegge.

Forfall: Trond Skard Dokka, Else-Britt Nilsen, Anne May Stavenes.

Til innledning

- Presentasjoner rundt bordet
- Åpningsbønn Mk. 8:34.
- Besøk av Dr. Leonardo Umberti, Sant'Egidio:

Report from the European Foculari meeting in Stuttgart. 9'000 participants. How is it possible to work together ("Miteinander") while being different? We are moving toward the EEA3. Do we have a vision for Europe? Many are speaking of a crisis in Europe and in ecumenism. Is there a crisis? In 1985 Europe was divided by the wall, only 7 members of the EU etc. Today the situation is much different. To always speak about crisis is to weep over oneself. Europe should try to discover its way into the future. The political impact of forgiveness is shown in the history of Europe, beginning with France and Germany. The spirit of the beatitudes, Matt. 5, has very much to do with concrete realities.

In the discussion it was pointed out that the significance of the Joint Declaration on the Doctrine of Justification has not yet been unfolded and that Sant'Egidio makes a significant contribution in bringing together people of different background – political and religious.

- Velkomst av Sven Oppegaard, som deretter ga en kort skildring fra sin deltakelse i KATLUSAs forhistorie på 1970-tallet.

1. Protokoll fra møte 21. november 2006

Vedtak: Protokollen tas til etterretning

2. Orienteringssaker

Ingen

3. Orienteringer fra våre kirkesamfunn

Eidsvig: Sterk katolsk innvandring. Firedobling fra 2004 av katolikker på Oslo katolske bispedømmes territorium. Krevende å registrere 120'000. Mange ønsker ikke å bli registrert. Men det har vært vekst "fra sekt til kirke". Store diakonale utfordringer. Litauiske innvandrere spesielt. Behov for prest og søster. Bevilgningene etter loven om trdomssamfunn kommer ikke til gode, siden de krever registrering av alle. I Fredrikstad har orientering om rettigheter for arbeidere vært viktig. Fagforeningsarbeid. St Olav har 11 messer hver søndag. De fleste helt fulle. Så omtrent 5000 pr søndag bare der.

Oppegaard ble bedt om å kontakte Dag Nygaard i Norges Kristne Råd for å høre hvordan Lov om tros-og livssynssamfunn blir praktisert.

Nygaard opplyser at det er visse problemer forbundet med året 2006, som resultat av vanskeligheter innenfor medlemsregistreringen av Den norske kirke. Når det gjelder Den katolske kirkes problemer i Norge, med den sterke økningen av medlemmer og gudstjenestebesøkende, ville han gjerne ha en samtale med Oslo katolske bispedømme direkte. Han nevnte også at Den katolske kirke som medlem av STL kunne sende to representanter til et møte i departementet mandag 11. juni. Dette er formidlet til Arne Kirsebom.

Kvarme: Atskillig arbeid med trosopplæring, spesielt dåp og konfirmasjon, hvor tallene for deltakelse har steget i 2004 og 2005. De stedene hvor menighetene virkelig prioriterer konfirmantarbeidet, lykkes. For eksempel leirer, hvor konfirmantene setter størst pris på den tiden de får ha sammen i kirkehuset, bønn og stillhet. Mye av populærkulturen overser dette. Oslo-prosjektet er en gjennomgang av kirken som en organisasjon i denne byen. Utprøving av et sterkere nærvær i lokalmiljøene rundt om i byen. Løse opp de geografiske menighetsbåndene. Mer kategorial satsing. Vekt på nye former for menighetsliv. Gudstjenestereform, religionsmøte osv. snakket vi om i høst. Kvarme har besøkt de norske styrkene i Afghanistan. NATO styrkene betyr mye positivt. Bidrar til sikkerhet og samfunnsdannelse. Bra med prest og kirkelig nærvær. I Afghanistan er det en lang vei å gå på emnet religionsdialog.

Samtale om konfirmasjon og dåp.

Vedtak: Orienteringene tas til etterretning og oppfølging.

4. Dokumenter fra LVFs rådsmøte i Lund (2007)

A. Diskusjonsdokumentet "Marriage, Family and Human Sexuality" (Vedlegg)

B. Uttalelse om "The Episcopal Ministry within the Apostolicity of the Church" (Vedlegg)

Vedtak: Dokumentene tas til etterretning for eventuell senere diskusjon.

5. Rapport fra Lutheran-Roman Catholic Commission on Unity: "The Apostolicity of the Church" (2006)

Saksdokument: Rapporten i kopi (Vedlegg)

Biskop Gerhard Schwenzer og prest Sven Oppegaard innledeet om denne fasen i dialogen (1995-2006) som har ledet frem til rapporten, og om behandlingen av temaer på de enkelte møtene, herunder innsnevringen fra tre temaer til ett, og forholdet til Felleserklæringen om rettferdiggjørelseslæren. Det ble påpekt at Det annet vatikankonsils vekt på elementer av apostolitet utenfor Den katolske kirke spiller en vesentlig rolle i dokumentet. Rapportens struktur og hovedgrep ble løftet frem.

Momenter fra samtalen:

- Fokus på apostolitet går inn i sentrum av vårt engasjement.
- Mye av det som står, er relevant for vår aktuelle debatt om embetet.
- Forbindelseslinjer til LVFs "Lund-erklæring" om bispeembetet.
- Dette er et ressursdokument også i undervisning, ikke et meta-dokument.
- Har mye undertekst. Tyngre og lese, men gir mer.
- Anerkjennelsen av "elementer" er positivt.
- Differensiert konsensus er et interessant begrep som vi kan drøfte nærmere.
- Savner mer om Ignatius, 1. Clemens osv.
- Apostolitet er også et eskatologisk aspekt, den fullendte kirke.
- "Reconciled diversity" blir et vesentlig begrep også i ekklesiologien.
- Ikke så klart hvordan vi kan gå gjennom hele dokumentet.
- Hva kan dette dokumentet bety for katolsk syn på lutherske kirker som kirker?
- Hvor uenig kan en være og allikevel ha en differensiert konsens?
- I Porvoo er mye fremhevet som også er fremme her.
- Motivet fra hele dialogen å se om de reformatoriske kirkene kunne omtales som kirker.
- Kan en kirke ha fylden og allikevel ha en defekt? Ja. Vi er ikke helt oss selv før vi er ett.
- Ikke lett å gi journalistiske nøkler til forståelsen av teksten.
- Hvordan skal rapporten få kirkelig resepsjon?
- Det burde være mulig å si noe om hvordan vi som kirker oppfatter enheten og teksten.
- Hva betyr det for lutheranere å være rettelig kalt, og hva med skriftemålet.
- Er dette ting som er opphevet av sedvane eller har de en viss gyldighet?
- Det virker som yngre lutherske teologer ikke føler seg bundet av Augustana.
- Motsvarende: en del yngre katolske prester og teologer søker det fundamentale.
- Hva med en undergruppe av yngre teologer til å diskutere denne teksten?
- I en tid hvor autoritet smuldrer bort må en spørre hvor autoriteten blir av i kirkens liv?
- Hvordan håndterer vi apostolitet i vår egen kirke?
- Viktig å reflektere kirkelig og pastoralt over dette.
- Er apostolitet fundamental også for embetet?
- Det er avgjørende for hvordan evangeliet leves ut i livet.
- Hva med bredere nordisk samarbeid?
- Forskjellene mellom de nordiske landene kan gi friksjon, men også bringe oss fremover.
- Nordisk luthersk bispemøte i Reykjavik i juli.

Vedtak:

- 1) Til neste møte forberedes noen punkter til diskusjon som kan være til hjelp i KATLUSAs arbeid med kirkens apostolisitet innenfor norsk kontekst.
- 2) Idéen om en gruppe yngre teologer videreføres.
- 3) Det foretas underhånds-undersøkelser med kirkene i de andre nordiske land med henblikk på et eventuelt bredere samarbeid (en nordisk konsultasjon e.l.)

6. Møtedatoer høsten 2007 og våren 2008

Høstmøtet 2007: 5. desember 2007 kl. 10.30-15.00 på Mariagården.

Vårmøtet 2008: 14. mai kl. 10:30-15:00. Stedet kunngjøres siden.

7. Eventuelt

Ingen saker ble tatt opp.

Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 09.03.2007Sted:

Møtet ble avholdt i lokalene til Det islamske fellesskap Bosnia og Herzegovina, Fougnervei 2, Oslo

Til stede:

Fra IRN: Khalid Hussain, Senaid Kobilica, Ahmed Ismaili, Asghar Ali

Fra Dnk: Oddbjørn Leirvik, Anne Hege Grung, Hanna Barth Hake, Knut Kittelsaa, Sunniva Gylver, Olav Fykse Tveit

Fra MKR-sekretariatet: Sven Thore Kloster, Hans Erik Raustøl, Vebjørn Horsfjord

Observatører: Ørnulf Steen, Norges Kristne Råd (NKR).

Meldt forfall:

Jan Opsal (MKR), Olav Dag Hauge (MKR), Mohammad Osman Jawari (IRN), Shoaib Mohammad Sultan (IRN), Kari Vogt (NKR).

Sak 01/07: Godkjenning av referat og observatørerReferat:

Referatet ble godkjent, og det ble vedtatt at det i tillegg til samtalereferat også skal skrives protokoll fra møtene i kontaktgruppa. Protokollene godkjennes pr. mail, og gjøres så offentlig tilgjengelig på nettsider. Dette gjelder også årsrapportene.

Observatører:

Norges kristne råd har to observatører i gruppa. Det ble meldt at Kari Vogt slutter som observatør, og NKR jobber med å finne en ny til neste møte.

IRN og MKR jobber fram til neste møte med å avklare ytterligere observatører og sammensetning av gruppa.

Sak 02/07: Fellesuttalelse om trosfrihet og konvertering

MKR og IRN arbeider gjennom kontaktgruppa med å lage en felleserklæring om trosfrihet og retten til å konvertere. En arbeidsgruppe bestående av Khalid Hussein, Shoaib Muhammed Sultan, Anne Hege Grung og Sven Thore Kloster har startet skrivearbeidet, og et tekstforslag ble diskutert på møtet i kontaktgruppa.

Arbeidsgruppa noterte seg endringsforslag og arbeider videre med teksten. MKR og IRN behandler det reviderte tekstforslaget hver for seg fram til neste møte i kontaktgruppa. Det siktes mot å offentliggjøre fellesuttalelsen ultimo mai 07.

Sak 03/07: Videre samtaletema for 2007

Anne Hege Grung innledet med å skissere opp ulike utfordringer til det videre dialogarbeidet i kontaktgruppa mellom MKR og IRN. Her pekte hun blant annet på:

- **Beredskap:** Det er viktig å holde dialogen varm. På denne måten er man sikret en type beredskap når det skulle trenges.
- **Nye prosjekt:** Muligheten for å starte et nytt felles prosjekt i kontaktgruppa bør vurderes – for eksempel en reise, en konferanse, et bokprosjekt etc.
- **Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn:** Man bør vurdere kontaktgruppa sin rolle ovenfor STLs prosjekt med lokale dialoger.
- **Kjønnsbalanse:** Kontaktgruppa bør få en bedre kjønnsballanse i løpet av året. Kvinneperspektivet er viktig for den interne dialogen i gruppa, men også for den eksterne dialogen med storsamfunnet.
- **Religionsteologi:** Det er et behovet for ytterligere religionsteologisk refleksjon i Den norske kirke. Det er gjennom lang tid opparbeidet masse erfaring fra dialogarbeid, men fremdeles gjenstår mye når det kommer til å artikulere teologi rundt temaet. Religionsdialog må gis teologisk signifikans, ikke bare politisk.
- **Media:** Vi har et ansvar for å bære fram vitnesbyrd om hverandre som er annerledes enn dem som ellers kommer fram i media.
- **Utradisjonelle dialogpartnere:** Det bør vurderes om man skal søke å komme i bedre dialog med det sekulære storsamfunnet, og med politiske grupperinger man har hatt liten kontakt med til nå, for eksempel Fremskrittspartiet.

Khalid Hussein fortsatte ved å innlede om aktuelle samtaletema for kontaktgruppa i 2007. Han nevnte tema som:

- **Miljøvern og klimaspørsmål:** Kontaktgruppa har et stort samarbeidspotensial når det kommer til miljø saker og felles vern av skaperverket.
- **Global rettferdighet:** Samme samarbeidspotensial her som forrige punkt.
- **Fattigdom og fattigdomsteologi:** I tillegg til et felles sosialetisk anliggende, kunne det vært spennende og sett hvordan hverandres teologiske tradisjoner på ulikt vis reflekterer rundt fattigdom og fattige.
- **Inkludering av minoriteter i arbeidslivet:** Kan kontaktgruppa bidra i forhold til inkludering av minoriteter i arbeidslivet?
- **Tilgivelse:** Både kristendom og islam dreier seg om tilgivelse. Hva er likt og hva er ulikt med hverandres forståelse av, og praksis rund, tilgivelse?
- **Rettspraksis:** Hvordan tenker vi som trossamfunn rundt samfunnsspørsmål som soning, dom og straff.

Ellers drøftet gruppa flere ting det kan samhandles og snakkes om i tiden framover. Det ble poengtert at kontaktgruppa har et betydelig potensial ovenfor offentligheten, og at dialogen med det sekulære samfunn bør styrkes.

Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 23.05.2007Sted:

Møtet ble avholdt på Kirkens hus i Oslo

Til stede:

Fra IRN: Ahmad Esmaili, Shoaib M. Sultan, Asghar Ali

Fra Dnk: Anne Hege Grung, Sunniva Gylver, Olav Dag Hauge, Jan Opsal, Knut Kittelsaa, Hanna Bart Hake, Oddbjørn Leirvik, Olav Fykse Tveit

Fra MKR-sekretariatet: Hans Erik Raustøl, Vebjørn Horsfjord, Sven Thore Kloster

Gjest: Arne Sæverås (KN)

Meldt forfall:

Senaid Kobilica (IRN), Mohammad Osman Jawari (IRN), Ørnulf Steen (NKR)

Sak 04/07: Godkjenning av dagsorden og orientering om protokoll og samtalereferat

Dagsorden for møtet ble godkjent. Sakene 07/07 og 08/07 ble meldt inn på begynnelsen av møtet.

Protokollen fra forrige møte i kontaktgruppa 09.03.07 ble tatt til orientering. Samtalereferatet fra dette møtet forelå dessverre ikke og må godkjennes på neste møte.

Sak 05/07: Felleserklæringen om konvertering

Skriveprosessen rundt et forslaget til felleserklæring om trosfrihet og konvertering har pågått hele våren 2007. På MKRs rådsmøte 20.-22. mai 07 ble arbeidet med en felleserklæring anerkjent og støttet. IRN er også positive til arbeidet med felleserklæringen, og imamkomiteen har signalisert at de ønsker et tekstforslag til behandling.

Kontaktgruppa arbeidet videre med et revidert tekstforslag fra forrige gangs behandling. Arbeidet resulterte i en norsk tekst med en engelsk oversettelse som ble enstemmig vedtatt av kontaktgruppas medlemmer.

Det er ønskelig at felleserklæringen offentliggjøres på en pressekonferanse enten i slutten av juni eller i august etter sommerferien.

Som oppfølging av felleserklæringa vil kontaktgruppa vurdere å arrangere et seminar om trosfrihet og konverteringstematikk i oktober 07. Her vil man vurdere å invitere utenlandske gjester.

Sak 06/07: Kjønn og dialog

Anne Hege Grung innledet om dialog i et kjønnsperspektiv. Hun pekte på tre hovedområder hvor kjønn og dialog er viktige fokus:

- 1) Et internt anliggende: I forhold til både kristendom og islam er det ofte kjønnsmessig ubalanse. Innenfor begge religioner er det derfor viktig med kritiske og gode kjønnsperspektiv.
- 2) Et eksternt anliggende: I forhold til storsamfunnet generelt og dialogen med dette er det viktig med et kjønnsperspektiv.
- 3) Også i forhold til dialog som samhandling og interaksjon er det viktig med et kjønnsperspektiv: Det skjer en utfordring, en interaksjon og en bekreftelse i de fleste dialoger. Fordi det finnes patriarkalske strukturer og tradisjoner i både kristendom og islam – både i teori og praksis – kan man risikere å bekrefte hverandres patriarkalske strukturer i en dialogsituasjon hvis man ikke er observante.

Kontaktgruppa har lenge vært opptatt av å skape tillit og motarbeide islamofobi. Framover vil den i sterkere grad også fokusere på kjønnsspørsmål.

Kontaktgruppa kan styrke kjønnsperspektivet i sitt videre arbeid ved å bli flinkere til å tenke kjønn i alle vurderinger og vinklinger, ved å kontinuerlig passe på kjønnssammensettingen i gruppa, ved å la både kvinner og menn representerer kontaktgruppa i offentligheten, og ved å oftere ha kjønnsrelaterte problemstillinger på møteagendaen.

Kjønnsproblematikk er ofte veldig kompleks, og det ble understreket at det å tenke kjønn på ingen måte er kjønnsbestemt. Den avlyste fotballkampen mellom prester og imamer 5.mai 07 har reist mange interessante og viktige problemstillinger om dialog og kjønn. Det var viktig for kontaktgruppa å understreke at dialogarbeid ikke handler om å finne metoder for å forandre hverandre.

Både kristendom og islam er preget av tunge rettferdighetstradisjoner, og i den sammenheng ble det diskutert hvorvidt man bør bruke et begrep som "kjønnsrettferdighet". Begrepet skal ikke forstås som en juridisk term, men dreier seg om integritet – om å respektere integriteten til både menn og kvinner. Motforestillingene til begrepet er at det lett kan oppfattes som lovisk. Kontaktgruppa ønsker å fortsette samtalen om kjønnsrettferdighet på sitt neste møte. Det vil være interessant å diskutere kjønnsrettferdighet opp mot andre begreper som likestilling og likeverd.

Sak 07/07: Tore Tvedt saken

Kontaktgruppa diskuterte lagmannsrettens frifinnelse av Tore Tvedt. Det ble uttrykt bekymring for at rettens frifinnelse vil kunne signalisere en *legitimering* av Tvedts synspunkter.

Frifinnelsen er ikke bare problematisk for norske jøder, men også for alle minoriteter i Norge og hele det norske samfunnet i sin helhet.

Kontaktgruppa ønsket at MKR og IRN sammen skulle komme med en kort og presis uttalelse som tar avstand fra dommen i Tore Tvedt saken og uttrykker solidaritet ovenfor norske jøder. Generalsekretærene Olav Fykse Tveit og Shoaib Sultan fikk i oppdrag å skrive uttalelsen. Den ble offentliggjort 24.05.07 og lyder:

PRESSEMELDING:

Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke vil sammen uttrykke vår støtte til jøder i Norge når de er redde for konsekvensene dersom frifinnelsen av Tore Tvedt blir stående. Hans grove og nedsettende ytringer om jødene er forkastelige. Jødene i Norge har krav på trygghet som andre borgere. Den norske rettsstaten må sikre utsatte gruppers sikkerhet. Vi er bekymret for at denne frifinnelsen kan bli oppfattet som en aksept av ytringer som oppfordrer og legitimerer vold mot jøder eller andre grupper av borgere.

Oslo, 24.05.07

For Islamsk Råd Norge,

For Mellomkirkelig råd for Den norske kirke,

Generalsekretær
Shoaib Sultan

Generalsekretær
Olav Fykse Tveit

Sak 08/07: Informasjon fra medlemmer i kontaktgruppa:

a) Jan Opsal gjorde kort rede for sin siste reise til Uganda og erfaringer i forhold til forsoningsarbeidet med LRA. I desember 06 var han også til stede på en LVF-konferanse om religionsdialog i Breklum, Tyskland. Han anbefaler dokumentet fra denne konferansen, "Beyond Toleration, Toward Deeper Relationships With Muslims."

b) Arne Sæverås var invitert som gjest fra KN og utfordret kontaktgruppa til å bidra med sine verdifulle dialogerfaringer i internasjonal sammenheng. Kontaktgruppa takket for utfordringa og ga tilbakemelding om at de ønsket å være i kontakt med KN og Sæverås om internasjonale bidrag framover. Det ble også vist til arbeidet som gjøres i Oslokoalisjonen.

c) Knut Kittelsaa orienterte kort fra det interreligiøse arbeidet som gjøres i Trondheim. Der har det i lengre tid pågått en interreligiøs samtale om teologiske tema som unnskyldning og tilgivelse. To dokumenter som utgjorde bakgrunnen for disse samtale er tilgjengelige.

d) Oddbjørn Leirvik utvikler stadig sin nettside med interreligiøse nyheter og debatter: <http://folk.uio.no/leirvik/Interrelnytt.html>

Han holder også ved like og oppdaterer kontaktgruppas egen nettside:
<http://folk.uio.no/leirvik/Kontaktgruppa.htm#Medlemmer>

d) Møter i kontaktgruppa høsten 2007:

Onsdag 22.august, kl. 16-20
Muligens seminar om trosfrihet i oktober
Onsdag 21. november kl. 16-20

Oslo, 13.07.2007

Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Det Mosaiske Trossamfund (DMT) og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke (MKR), 29.05.2007

Sted:

Møtet ble avholdt på Kirkens hus i Oslo

Til stede:

Fra DMT: Anne Sender, Michael Gritzman, Joav Melchior

Fra Dnk: Marit Halvorsen Hougsnæs, Egil Eikseth, Oskar Skarsaune, Olav Fykse Tveit

Fra MKR-sekretariatet: Sven Thore Kloster

Sak 01/07: Godkjenning av innkalling og prosedyrer rundt protokoll

Innkalling og dagsorden:

Innkallingen ble godkjent med følgende ekstra saker:

DMT meldte sak 08/07 Verdens miljøverndag i Tromsø, sak 07/07 Info om MKRs siste Midtøstenreise, og sak 06/07 Utdanning og forskning om jødedom.

MKR meldte sak 05/07 HL-Senteret, sak 04/07 Ny ekteskapslovgivning, og en sak om hvordan DMT forholder seg som erfaren minoritet til majoritets-minoritets-debatten i Norge. Enighet om at sistnevnte tematikk reflekteres inn i sak 03/07.

Prosedyre om protokoll:

Kontaktgruppa ønsket at Sven Thore Kloster i Mellomkirkelig råds sekretariat skal fungere som sekretær for gruppa og skrive protokoll fra møtene. Protokollforslag mailes til hele gruppa som deretter responderer med eventuelle endringsforslag. Delegationene bes respondere innen to uker. Etter dette er protokollen offentlig.

Sak 02/07: Frifinnelsen av Tore Tvedt

Olav Fykse Tveit innledet om Mellomkirkelig råds engasjement i forhold til frifinnelsen av Tore Tvedt i lagmannsretten. Han vist til at MKR var spesielt bekymret for hvorvidt rettens frifinnelse vil signalisere en *legitimering* av Tvedts synspunkter. Fykse Tveit poengterte at saken ikke bare er et problem for norske jøder, men er et problem for hele det norske samfunnet.

Mellomkirkelig råd og Islamsk råd (IRN) kritiserte i en felles uttalelse 24.05.07 dommen i Tore Tvedt saken. Fra IRN sin side var uttalelsen både en solidaritetshandling ovenfor norske jøder og samtidig også en bekymring for minoriteter generelt i Norge.

DMT takket for støtten, både fra Dnk og IRN. Det ble pekt på viktigheten av at dette ikke bare dreier seg om jødene som minoritet, men er et reelt problem for hele Norge.

Spørsmål knyttet til hva som er ytringer og hva som er oppfordringer til kriminelle handlinger ble diskutert. Bør det være lovlig å oppfordre til vold/kriminalitet i lys av ytringsfriheten? Hvor går i så fall grensa? Det ble opplyst om at FNs rasediskrimineringskomité har konkludert med at det er vesens forskjell mellom en oppfordring til vold og en ytring. Det ble også gitt uttrykk for undring over hvorfor innskjerpningen i rasismeparagrafen ikke gav utslag i dommen.

Uavhengig av den rettslige kjennelsen er det gledelig med solidaritet og motytringer. Dette er også fundamentale og viktige sider ved ytringsfriheten: Ytringsfriheten fordrer på en aktiv måte sivilsamfunnet til å bidra med motytringer når man er uenig.

Kontaktgruppa er enig om å utfordre HL-senteret på tematikken omkring grensesetting for diskriminering av minoriteter. Det er ønskelig å diskutere toleransens grenser i et liberalt samfunn – særlig i forhold til religiøse trossamfunn – hvis kontaktgruppa får til et møte på HL-senteret høsten 2007, jf. sak 05/07.

Sak 03/07: Nasjonalitet og religiøsitet

Anne Sender innledet til tematikken. Hun pekte på hvor viktig nasjonalitet og religiøsitet var for det jødiske identitetsbegrepet, og hvor sammenvevd disse størrelsene er. Jøder er både nasjonale og samtidig kulturelt sett internasjonale. Sender viste til at Norge er fedrelandet for mange norske jøder.

Nasjonalitet er først og fremst en politisk størrelse, slik det kommer til uttrykk i ideen om statsborgerskap. Etnisitet favner til forskjell både dypere og bredere: Det har å gjøre med hvor man kommer fra. Man kan altså være norsk av nasjonalitet og etnisk sett jøde fra Afrika. (Jf. måten samene omtaler seg selv som et eget folk i staten Norge.) Det ble påpekt fra DMT at det er en intellektuell øvelse for både norsk høyre og venstreside i å skille Israel og norske jøder. Samtidig ble det også påpekt at Israels ambassade kunne opptre ryddigere i akkurat dette.

Jødene har lang erfaring i å være minoritet, og til forskjell fra islam er minoritetsposisjonen en integrert del av den jødiske identiteten. Jødedom har vært diaspora-religion i 2000 år. DMT anslår at det er ca. 2000 jøder i Norge. I Trondheim er ca 150-160 av disse medlemmer i Det Mossaiske Trossamfund, mens det i Oslo er om lag 600 medlemmer.

Kulturelt er det viktig med samhold for jødene. Men "integreringen" av jødene etter 2. verdenskrig fungerte ødeleggende fordi de hjemkomne jødene ble spredt over hele landet slik at miljøet og samholdet ble svekket. Oppstykingen og spredningen av etniske miljø var dessverre et kjennetegn ved den norske integreringsmodellen etter krigen.

Det er fremdeles behov for et opprydningsarbeid i forhold til å skille begrepene integrasjon og assimilasjon. Integreringens sluttresultat er ikke at alle skal bli like. Integrering tilfører fellesskapet nye verdier og impulser.

DMT har blitt utfordret til i økende grad å ta inn over seg norsk identitet de siste årene. Den voksne generasjonen norske jøder har vokst opp med sosialdemokrati og likestilling. Menigheten har 150 års erfaring som norsk menighet og har generelt vært opptatt av "norske" anliggender. Men for bare få år siden var menigheten allikevel mer opptatt av å betone det israelske enn i dag. Nå er DMT mer opptatt av å betone "det norske" og den norske identiteten, spesielt etter Chabat-bevegelsens framvekst.

DMT meldte at de kunne tenke seg å arrangere seminarer i løpet av 2008 i forbindelse med mangfoldsåret. Det planlegges åpne seminarrekker om aktuelle temaer for storsamfunnet – som nasjonalitet, etnisitet, identitet og religion. Kontaktgruppa var enig om at det var viktig å betone religionenes rolle og bidrag i mangfoldsåret

Sak 04/07: Kjønnsnøytral ekteskapslovgivning

Kontaktgruppa hadde en kort samtale om lovgivning i forhold til kjønnsnøytrale ekteskap. Den var enig i at statens rolle er å verne alle borgeres rettigheter. Videre diskuterte man hvorvidt det er en menneskerett å gifte seg og få barn. Uansett hvilket syn man har på dette, så mente kontaktgruppa at det er uakseptabelt – og lite sannsynlig – at staten kommer til å presse kjønnsnøytral ekteskapslovgivning på trossamfunn (vigselsplikt).

Sak 05/07: HL-senteret

Kontaktgruppa ønsker at neste møte skal legges til HL-senteret. HL-senteret bør få tydelige signaler på å styrke L-delen (livssyn) ved senteret. Kontaktgruppa ønsker å møte ledelsen ved senteret og ta opp senterets dekning av L-delen med dem. Et viktig anliggende her vil være at L-delen ikke bare må ta utgangspunkt i teoretiske og sosiologiske perspektiver, men i økende grad tilnærme seg feltet på religiøse og praktiske premisser. Det er et ønske at senteret kan fokusere mer på religion i det liberale samfunn.

Sak 06/07: Utdanning og forskning om jødedom

Studietilbudet ved norske høyskoler og universiteter er under stadig endring, spesielt i kjølvannet av kvalitetsreformen. På grunn av denne er også de teologiske studiene redusert med ett år, noe som krever at fakultetene må prioritere de teologiske kjernefagene sterkere. Et eventuelt ønske om å introdusere jødiske studier ved de teologiske utdanningsinstitusjonene er derfor ikke særlig realistisk. Det finnes dessverre få tilbud om jødiske studier generelt ved norske universiteter.

Det ble pekt på at det er fritt fram for de ulike trossamfunnene å undervise om egen tro. Den katolske kirke i Norge har for eksempel et eget studium for katolsk tros lære.

Sak 07/07: Midtøstentur

På spørsmål fra DMT redegjorde Fykse Tveit kort for kirkelederturen til Midtøsten i april 07. Formålet med denne var å besøke den lutherske søsterkirken i "Jordan and the Holy Land." Videre ble det kort redegjort for bosettingsprosjektet på Oljeberget. DMT tok redegjørelsen til etterretning.

Sak 08/07: Verdens Miljødag

DMT uttrykte takknemlighet for å bli invitert til gudstjenesten og MKRs miljøarrangement i Tromsø i anledning Verdens miljødag. Kontaktgruppa var enig om at miljøspørsmål og forholdet til skaperverket er viktige samarbeidsområder for jøder og kristne i tida framover.

Neste møte:

Siste halvdel av september/begynnelsen av oktober 2007. Dette møtet kombineres med det planlagte møte med ledelsen i HL-senteret.

Oslo 09.08.07